

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 810/2009,

13. juuli 2009,

millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri

(viisaeeskiri)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 lõike 2 punkti a ja punkti b alapunkti ii,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Kooskõlas asutamislepingu artikliga 61 peaks sellise ala loomisega, kus inimesed võivad vabalt liikuda, kaasnema meetmete võtmine välispiirikontrolli, varjupaiga ja siserände valdkonnas.
- (2) Vastavalt asutamislepingu artikli 62 lõikele 2 kehtestatakse liikmesriikide välispiiride ületamisega seotud meetmetega viisaeeskirjad kuni kolmekuulise kavatsatud viibimise puhuks, sealhulgas liikmesriikide viisade väljastamise kord ja tingimused.
- (3) Viisapoliitika puhul on ühise õigusaktide kogu loomine, eriti *acquis'* (14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ⁽²⁾ asjakohased sätted ja ühised konsulaarjuhised) ⁽³⁾ konsolideerimise ja edasiarendamise kaudu, üks olulisemaid komponente ühise viisapoliitika edasiarendamises osana mitmekihilisest süsteemist, mille eesmärk on siseriiklike õigusaktide ning kohalike konsulaaresinduste käitlemistoiimingute edasise

ühtlustamise tulemusena hõlbustada seaduslikku reisimist ja võidelda ebaseadusliku sisserändega", nagu see on määratletud dokumendis „Haagi programm: vabaduse, turvalisuse ja õiguse tugevdamine Euroopa Liidus" ⁽⁴⁾.

- (4) Liikmesriikidel peaks viisade andmiseks olema oma esindus või nad peaksid olema esindatud kõikides nendes kolmandates riikides, kelle kodanike suhtes viisanõuet kohaldatakse. Liikmesriigid, kellel puudub asjaomases kolmandas riigis või selle teatud piirkonnas oma konsulaat, peaksid püüda sõlmida esindamist käsitleva kokkuleppe, et viisataotlejatel ei oleks vaja teha ülemääraseid pingutusi konsulaati jõudmiseks.
- (5) Ebaseadusliku sisserändega võitlemiseks on vaja kehtestada lennujaamade rahvusvaheliste alade transiidieeskirjad. Seega tuleks ühisesse nimekirja kuuluvate kolmandate riikide kodanikelt nõuda lennujaama transiidiviisat. Ebaseaduslike sisserändajate massilisest sissevoolust tingitud tungiva vajaduse korral peaks liikmesriikidel siiski olema lubatud kehtestada see nõue ka selliste kolmandate riikide kodanike suhtes, mis ei ole ühisesse nimekirja kantud. Liikmesriikide üksikotsused tuleks igal aastal läbi vaadata.
- (6) Taotluste vastuvõtmise korra kehtestamisel tuleks arvestada inimväärikust. Viisataotluste töötlemine peaks olema professionaalne ja lugupidav ning proportsionaalne taotletavate eesmärkide suhtes.
- (7) Liikmesriigid peaksid tagama, et üldsusele pakutava teenuse kvaliteet on hea ja sellega seoses järgitakse head haldustava. Liikmesriigid peaksid ette nägema vajalikul hulgal koolitatud töötajaid ja piisavalt vahendeid, et nii palju kui võimalik lihtsustada viisa taotlemise protsessi. Liikmesriigid peaksid tagama, et kõigi taotlejate suhtes kohaldatakse nn ühe akna põhimõtet.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 25. juuni 2009. aasta otsus.

⁽²⁾ EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19.

⁽³⁾ ELT C 326, 22.12.2005, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT C 53, 3.3.2005, lk 1.

- (8) Teatud tingimuste täitmisel tuleks anda mitmekordsed viisad, et vähendada liikmesriikide konsulaatide halduskoormust ning lihtsustada sagedasti või regulaarselt reisivate isikute reisimist. Taotlejate puhul, kelle ausus ja usaldusväärsus on konsulaadile teada, võiks võimalikult suurel määral kohaldada lihtsustatud menetlust.
- (9) Kuna biomeetrilised tunnused registreeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 767/2008 (mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus))⁽¹⁾ kohaselt viisainfosüsteemis (VIS), peaks taotleja isikliku kohaleilmumise nõue – vähemalt esimese taotluse korral – olema üks viisa taotlemise põhinõudeid.
- (10) Iga järgmise viisa taotluse läbivaatamise lihtsustamiseks peaks olema võimalik kopeerida sõrmejälgi 59 kuu jooksul pärast nende esmakordset VISi sisestamist. Kui see ajavahemik on möödunud, tuleks sõrmejäljed uuesti koguda.
- (11) Kõiki liikmesriigi poolt viisa taotlemise protsessi käigus saadud dokumente, andmeid ja biomeetrilisi tunnuseid käsitletakse 24. aprilli 1963. aasta konsulaarsuhete Viini konventsiooni alusel konsulaardokumentidena ja neid käsitletakse vastavalt.
- (12) Käesoleva määruse kohasel isikuandmete töötlemisel kohaldavad liikmesriigid Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta)⁽²⁾.
- (13) Menetluse lihtsustamiseks tuleks ette näha mitu koostöövormi, näiteks piiratud esindamine, ühisosakonnad, ühised viisataotluskeskused, aukonsulite kasutamine ja koostöö väliste teenuseosutajatega, võttes eelkõige arvesse direktiivis 95/46/EÜ sätestatud andmekaitse nõudeid. Liikmesriigid peaksid kooskõlas käesolevas määruses kehtestatud tingimustega otsustama, millist organisatsioonilist struktuuri nad teatavas kolmandas riigis kasutavad.
- (14) On vaja ette näha sätted juhtudeks, kui liikmesriik otsustab teha taotluste vastuvõtmisel koostööd välise teenuseosutajaga. Sellise otsuse võib vastu võtta, kui eriliste asjaolude tõttu või diplomaatilise või konsulaar-esinduse asukoha kohalikust olukorrast tulenevatel põhjustel ei ole asjaomasele liikmesriigile asjakohane teha koostööd teiste liikmesriikidega esindamise, piiratud esindamise, ühisosakonna või ühise viisataotluskeskuse vormis. Kõnealune kord tuleks kehtestada vastavuses viisade väljastamise üldpõhimõtetega ja direktiivis 95/46/EÜ sätestatud andmekaitse nõuetega. Lisaks tuleks sellise korra kehtestamisel ja rakendamisel arvesse võtta vajadust hoida ära võimalikult soodsa viisakohtlemise otsimist.
- (15) Kui liikmesriik on otsustanud teha koostööd välise teenuseosutajaga, peaks ta säilitama kõigile taotlejatele võimaluse esitada taotlus otse liikmesriigi diplomaatilistes või konsulaaresindustes.
- (16) Liikmesriik peaks välise teenuseosutajaga tegema koostööd õigusaktide alusel, mis peaksid sisaldama sätteid teenuseosutaja täpsete kohustuste kohta, otsese ja täieliku juurdepääsu kohta teenuseosutaja tööruumidele, teavet taotlejatele, konfidentsiaalsusnõuet ning asjaolusid, tingimusi ja menetlusi koostöö peatamiseks või lõpetamiseks.
- (17) Käesoleva määrusega, millega lubatakse liikmesriikidel teha taotluste vastuvõtmisel koostööd väliste teenuseosutajatega ning millega taotluste esitamisel kehtestatakse nn ühe akna põhimõte, tehakse erand taotleja diplomaatilise või konsulaaresindusse isikliku kohaleilmumise üldreeglist. Sellega ei piirata võimalust kutsuda taotleja isiklikule vestlusele.
- (18) Kohalik Schengeni koostöö on äärmiselt oluline ühise viisapoliitika ühtlustatud kohaldamise ja rändega seotud riskide ja/või julgeolekuohtude õige hindamise seisukohast. Arvestades kohalike tingimuste erinevust, peaksid liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused konkreetses piirkonnas hindama õigusaktide teatud sätete tegelikku kohaldamist, et tagada õigusaktide sätete ühtlustatud kohaldamine ning vältida soodsama viisakohtlemise otsimist ja viisataotlejate erinevat kohtlemist.
- (19) Statistilised andmed on üks oluline vahend rändevoogude jälgimisel ja neid võib kasutada tõhusa juhtimisvahendina. Seetõttu tuleks kõnealuseid andmeid ühtses vormis korrapäraselt koguda.

⁽¹⁾ ELT L 218, 13.8.2008, lk 60.

⁽²⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

- (20) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽¹⁾.
- (21) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus võtta vastu käesoleva määruse lisade muudatusi. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähem oluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (22) Selleks et tagada käesoleva määruse ühtlustatud rakendamine tegevtaskandil, tuleks koostada juhised menetluste ja tava kohta, mida liikmesriigid peavad viisatootluste töötlemisel järgima.
- (23) Luuakse Schengeni viisa ühine veebisait, et parandada ühise viisapoliitika nähtavust ja ühtset kuvandit. Kõnealuse veebisaidi kaudu antakse üldsusele kogu asjakohast teavet viisa taotlemise kohta.
- (24) Käesoleva määruse üle järelevalve tegemiseks ja selle hindamiseks tuleks vastu võtta asjakohased meetmed.
- (25) Selleks, et võtta arvesse käesoleva määruse sätteid, tuleks muuta VIS määrust ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrust (EÜ) nr 562/2006 (millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad)) ⁽²⁾.
- (26) Kahepoolsetes kokkulepetes, mis on sõlmitud ühenduse ja kolmandate riikide vahel ning mille eesmärk on hõlbustada viisade taotlemise menetlust, võib teha erandeid käesoleva määruse kohaldamisest.
- (27) Kui liikmesriik korraldab olümpia- või paraolümpiamänge, tuleks kohaldada spetsiaalset kava, mis hõlbustab olümpiaperele viisade andmist.
- (28) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt kehtestada menetlused ja tingimused viisade andmiseks liikmesriikide territooriumi läbimiseks transiidi eesmärgil või kavan-
- datud viibimiseks liikmesriikide territooriumil kestusega kuni kolm kuud kuuekuulise ajavahemiku jooksul, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (29) Käesoleva määrusega täidetakse põhiõigusi ja peetakse kinni põhimõtetest, mida tunnustatakse eelkõige Euroopa Nõukogu inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.
- (30) Liikmesriigi territooriumile sisenemise või viisade andmise tingimused ei mõjuta eeskirju, millega reguleeritakse praegu reisidokumentide kehtivuse tunnustamist.
- (31) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu kolmanda osa IV jaotise alusel Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokoll artikli 5 kohaselt kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse vastuvõtmise kuupäeva, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (32) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽³⁾ tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ⁽⁴⁾ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda.
- (33) Tuleks ette näha kord, mille alusel Islandi ja Norra esindajad saaksid osaleda nende komiteede töös, kes käesoleva määruse alusel abistavad komisjoni tema rakendusvolituste täitmisel. Sellist korda on kavandatud Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi ja Norra vahelises kirjavahe- tuses komiteede kohta, mis abistavad Euroopa Komisjoni rakendusvolituste täitmisel, ⁽⁵⁾ mis on lisatud eespool nimetatud lepingule. Komisjon on esitanud nõukogule soovitusel ettepaneku kõnealuse korra kokkuleppimiseks.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽²⁾ ELT L 105, 13.4.2006, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁴⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁽⁵⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 53.

- (34) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ning Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽¹⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ⁽²⁾ artikliga 3, mis käsitleb kõnealuse lepingu allakirjutamist.
- (35) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allakirjutatud protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/261/EÜ, ⁽³⁾ mis käsitleb kõnealuse protokoll allakirjutamist, artikliga 3.
- (36) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes) ⁽⁴⁾. Seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (37) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ (Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes) ⁽⁵⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (38) Käesolev määrus (välja arvatud artikkel 3) põhineb Schengeni *acquis'*l või on sellega muul viisil seotud 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2 ja 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses,

⁽¹⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽²⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 83, 26.3.2008, lk 3.

⁽⁴⁾ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

⁽⁵⁾ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse menetlused ja tingimused viisade andmiseks liikmesriikide territooriumi läbimiseks transiidi eesmärgil või kavandatud viibimiseks liikmesriikide territooriumil kestusega kuni kolm kuud kuuekuulise ajavahe- miku jooksul.

2. Käesoleva määruse sätteid kohaldatakse kolmandate riikide kodanike suhtes, kellel peab nõukogu 15. märtsi 2001. aasta määruse (EÜ) nr 539/2001 (milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabas- tatud) ⁽⁶⁾ kohaselt olema liikmesriikide välispiiride ületamisel viisa, ilma et see piiraks

a) nende kolmandate riikide kodanike vaba liikumise õigust, kes on liidu kodanike perekonnaliikmed;

b) nende kolmandate riikide kodanike ja nende perekonnaliik- mete samaväärseid õigusi, kellel on vastavalt ühelt poolt ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt nende kolmandate riikide vahel sõlmitud kokkulepetele vaba liiku- mise õigus, mis on samaväärne liidu kodanike ja nende perekonnaliikmete õigustega.

3. Käesoleva määrusega loetletakse samuti need kolmandad riigid, kelle kodanikel peab olema lennujaama transiidiviisa eran- dina Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni 9. lisas sätestatud vaba transiidi põhimõttest, ning kehtestatakse menetlused ja tingimused viisade andmiseks liikmesriikide lennujaamade rahvusvaheliste transiidialade läbimiseks.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „kolmanda riigi kodanik” – isik, kes ei ole liidu kodanik asutamislepingu artikli 17 lõike 1 tähenduses;

2) „viisa” – liikmesriigi antud luba

a) liikmesriikide territooriumi läbimiseks transiidi eesmärgil või seal kavandatud viibimiseks kestusega kuni kolm kuud kuuekuulise ajavahemiku jooksul alates esimesest liikmesriikide territooriumile sisenemise kuupäevast;

⁽⁶⁾ EÜT L 81, 21.3.2001, lk 1.

- b) liikmesriikide lennujaamade rahvusvaheliste transiidialade läbimiseks;
- 3) „ühtne viisa” – viisa, mis kehtib kõigi liikmesriikide territooriumil;
- 4) „piiratud territoriaalse kehtivusega viisa” – viisa, mis kehtib ühe või mitme liikmesriigi territooriumil, kuid mitte kõigi liikmesriikide territooriumil;
- 5) „lennujaama transiidiviisa” – viisa, mis kehtib liikmesriikide ühe või mitme lennujaama rahvusvaheliste transiidialade läbimiseks;
- 6) „viisakleebis” – nõukogu 29. mai 1995. aasta määruses (EÜ) nr 1683/95 (ühtse viisavormi kohta) ⁽¹⁾ määratletud ühtne viisavorm;
- 7) „tunnustatud reisidokument” – reisidokument, mida üks liikmesriik või mitu liikmesriiki tunnustavad kui sobilikku dokumenti viisa kinnitamiseks;
- 8) „eraldi leht viisa kinnitamiseks” – nõukogu 18. veebruari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 333/2002 (ühtse vorminguga vormide kohta liikmesriigi väljastatud viisa kinnitamiseks isikutele, kelle reisidokumenti vormi koostav liikmesriik ei tunnusta) ⁽²⁾ kohane viisa kinnitamise vormi ühtne vorming, mida kasutatakse juhul, kui liikmesriik annab viisa isikutele, kelle reisidokumenti vormi koostav liikmesriik ei tunnusta;
- 9) „konsulaat” – liikmesriigi diplomaatiline või konsulaarsindus, mida juhib 24. aprilli 1963. aasta konsulaarsuhete Viini konventsioonis määratletud kutseline konsulaarametnik ning millel on õigus viisasid välja anda;
- 10) „taotlus” – viisataotlus;
- 11) „kaubanduslik vahendaja” – eraõiguslik haldusteenuse osutaja, transpordiettevõtja või reisibüroo (reisikorraldaja või jaemüüja).

II JAOTIS

LENNUJAAMA TRANSIIDIVIISA

Artikkel 3

Kolmandate riikide kodanikud, kellelt nõutakse lennujaama transiidiviisat

1. IV lisas loetletud kolmandate riikide kodanikelt nõutakse lennujaama transiidiviisat, kui nad läbivad liikmesriikide territooriumil asuvate lennujaamade rahvusvahelisi transiidialasid.

2. Liikmesriigid võivad ebaseaduslike sissevooludest sissevoolust tingitud tungiva vajaduse korral nõuda muudelt kui lõikes 1 osutatud kolmandate riikide kodanikelt lennujaama transiidiviisat, kui nad läbivad nende territooriumil asuvate lennujaamade rahvusvahelisi transiidialasid. Liikmesriigid teatavad komisjonile sellistest otsustest enne nende jõustumist ja sellise lennujaama transiidiviisanõude tühistamisest.

3. Artikli 52 lõikes 1 osutatud komitees vaadatakse kõnealused teatised igal aastal läbi eesmärgiga viia asjaomane kolmas riik üle IV lisas esitatud loetelusse.

4. Kui kolmandat riiki ei viida üle IV lisas sätestatud nimekirja, võib asjaomane liikmesriik lennujaama transiidiviisa nõude säilitada, eeldusel et lõikes 2 osutatud tingimused on täidetud, või sellest loobuda.

5. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud lennujaama transiidiviisa nõudest on vabastatud järgmistesse kategooriatesse kuuluvad isikud:

- a) kehtiva ühtse viisa, pikaajalise riikliku viisa või liikmesriigi antud elamisloa omanikud;
- b) V lisas loetletud kolmandate riikide kodanikud, kellel on Andorra, Kanada, Jaapani, San Marino või Ameerika Ühendriikide kehtiv elamisloa, mis tagab nende tingimusteta tagsivõtmise;
- c) kolmandate riikide kodanikud, kellel on liikmesriigis või 2. mail 1992. aastal sõlmitud Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osaliseks olevas riigis, Kanadas, Jaapanis või Ameerika Ühendriikides kehtiv viisa või kui nad saavad pärast viisa kasutamist tagasi kõnealustest riikidest;
- d) artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud liidu kodanike perekonnaliikmed;
- e) diplomaatilise passi kasutajad;
- f) lennumeeskonna liikmed, kes on Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni osalisriigi kodanikud.

⁽¹⁾ EÜT L 164, 14.7.1995, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 53, 23.2.2002, lk 4.

III JAOTIS

VIISADE ANDMISE MENETLUSED JA TINGIMUSED

I PEATÜKK

Taotlustega seotud menetlustes osalevad ametiasutused

Artikkel 4

Taotlustega seotud menetlustes osalemiseks pädevad asutused

1. Taotlusi vaatavad läbi ja nende kohta teevad otsuseid konsulaadid.

2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriikide välispiiridel kooskõlas artiklitega 35 ja 36 taotlusi läbi vaadata ja nende kohta otsuseid teha isikukontrolli eest vastutavad ametiasutused.

3. Liikmesriikide ülemereterritooriumidel, mis ei asu Euroopas, võivad taotlusi läbi vaadata ja nende kohta otsuseid teha asjaomase liikmesriigi määratud ametiasutused.

4. Liikmesriik võib nõuda, et taotluste läbivaatamises ja nende kohta otsuste tegemises osaleksid muud kui lõigetes 1 ja 2 määratud ametiasutused.

5. Liikmesriik võib nõuda, et teised liikmesriigid konsulteeriks temaga või teavitaksid teda kooskõlas artiklitega 22 ja 31.

Artikkel 5

Taotluse läbivaatamiseks ja selle kohta otsuse tegemiseks pädev liikmesriik

1. Ühtse viisa taotluse läbivaatamiseks ja selle kohta otsuse tegemiseks pädev liikmesriik on

a) liikmesriik, kelle territoorium on külastus(t)e ainus sihtkoht;

b) juhul kui külastused hõlmavad mitut sihtkohta, see liikmesriik, kelle territoorium on külastus(t)e peamine sihtkoht, arvestades viibimise kestust või eesmärki, või

c) juhul kui ei ole võimalik kindlaks teha, milline liikmesriik on peamine sihtkoht, see liikmesriik, kelle välispiiri taotleja kavatseb ületada, et siseneda liikmesriikide territooriumile.

2. Transiidi eesmärgil antava ühtse viisa taotluse läbivaatamiseks ja selle kohta otsuse tegemiseks pädev liikmesriik on

a) ühe liikmesriigi läbimise korral asjaomane liikmesriik või

b) mitme liikmesriigi läbimise korral see liikmesriik, kelle välispiiri taotleja kavatseb ületada transiidi alustamiseks.

3. Lennujaama transiidiviisa taotluse läbivaatamiseks ja selle kohta otsuse tegemiseks pädev liikmesriik on

a) ühe lennujaama transiidi korral see liikmesriik, kelle territooriumil transiidilennujaam asub, või

b) kahe või mitme lennujaama transiidi korral see liikmesriik, kelle territooriumil asub esimene transiidilennujaam.

4. Liikmesriigid teevad koostööd, et vältida olukorda, mil taotlust ei ole võimalik läbi vaadata ja selle kohta otsust teha, kuna lõigete 1 kuni 3 kohaselt pädeval liikmesriigil ei ole konsulaati ja ta ei ole esindatud kolmandas riigis, kus taotleja esitab taotluse vastavalt artiklile 6.

Artikkel 6

Territoriaalne konsulaarpädevus

1. Taotluse vaatab läbi ja selle kohta teeb otsuse selle pädeva liikmesriigi konsulaat, mille jurisdiktsioonis asub taotleja seadusjärgne elukoht.

2. Pädeva liikmesriigi konsulaat vaatab läbi riigis seaduslikult viibiva, kuid tema jurisdiktsioonis mitte elava kolmanda riigi kodaniku esitatud taotluse ja teeb selle kohta otsuse, kui taotleja on piisavalt põhjendanud vajadust esitada taotlus kõnealuses konsulaadis.

Artikkel 7

Pädevus viisade andmiseks nendele kolmandate riikide kodanikele, kes viibivad seaduslikult liikmesriigi territooriumil

Kolmandate riikide kodanikud, kes viibivad seaduslikult liikmesriigi territooriumil ja kellelt nõutakse ühe või mitme liikmesriigi territooriumile sisenemiseks viisat, taotlevad viisat selle liikmesriigi konsulaadist, mis on pädev vastavalt artikli 5 lõigetele 1 või 2.

Artikkel 8

Esindamist käsitlevad kokkulepped

1. Liikmesriik võib nõustuda teise liikmesriigi nimel taotluste läbivaatamise ja viisade väljaandmise eesmärgil esindama teist liikmesriiki, mis on pädev artikli 5 kohaselt. Liikmesriik võib esindada piiratud viisil teist liikmesriiki ka ainult taotluste vastuvõtmisel ja biomeetriliste tunnuste registreerimisel.

2. Kui esindava liikmesriigi konsulaat kaalub viisa andmisest keeldumist, edastab ta taotluse esindatava liikmesriigi asjakohastele ametiasutustele, et need võtaksid lõpliku otsuse taotluse kohta vastu artikli 23 lõikes 1, 2 või 3 sätestatud tähtaja jooksul.

3. Dokumendid ja andmed võetakse vastu ning edastatakse esindatavale liikmesriigile vastavalt asjakohastele andmekaitse- ja turvaeeskirjadele.

4. Esindava ja esindatava liikmesriigi vahel sõlmitakse kahepoolne kokkulepe, mis sisaldab järgmisi elemente:

- a) kokkuleppes täpsustatakse sellise esindamise kestus, kui tegemist on ajutise korraga, ja esindamise lõpetamise menetlus;
- b) eelkõige juhul, kui esindataval liikmesriigil on asjaomases kolmandas riigis konsulaat, võidakse kokkuleppes kehtestada sätted seoses tööruumide, töötajate ja rahaliste vahendite eraldamisega esindatava liikmesriigi poolt;
- c) kokkuleppes võib sätestada, et esindav liikmesriik edastab teatavatesse kategooriatesse kuuluvate kolmandate riikide kodanike taotlused esindatava liikmesriigi keskasutustele eelnevaks konsulteerimiseks vastavalt artiklile 22;
- d) erandina lõikest 2 võidakse kokkuleppega anda esindava liikmesriigi konsulaadile õigus keelduda viisa andmisest pärast taotluse läbivaatamist.

5. Liikmesriigid, kellel puudub kolmandas riigis oma konsulaat, püüavad sõlmida esindamist käsitlevad kokkulepped nende liikmesriikidega, kellel on selles riigis konsulaat.

6. Tagamaks, et teatava piirkonna või geograafilise maa-ala nõrga transpordinfrastruktuuri või pikkade vahemaade tõttu ei nõuaks konsulaati jõudmine taotlejalt ülemääraseid pingutusi, püüavad liikmesriigid, kellel puudub selles piirkonnas või maa-alal oma konsulaat, sõlmida esindamist käsitlevad kokkulepped nende liikmesriikidega, kellel on konsulaat nimetatud piirkonnas või maa-alal.

7. Esindatav liikmesriik teavitab komisjoni esindamist käsitlevatest kokkulepetest või selliste kokkulepete lõpetamisest enne nende jõustumist või lõppemist.

8. Samal ajal teavitab esindava liikmesriigi konsulaat asjaomases jurisdiktsioonis asuvaid teiste liikmesriikide konsulaate ja komisjoni delegatsiooni esindamist käsitlevatest kokkulepetest või selliste kokkulepete lõpetamisest enne nende jõustumist või lõppemist.

9. Kui esindava liikmesriigi konsulaat otsustab teha koostööd artiklis 43 sätestatud välise teenuseosutajaga või artiklis 45

sätestatud akrediteeritud kaubanduslike vahendajatega, hõlmab selline koostöö ka taotlusi, mis on hõlmatud esindamist käsitlevate kokkulepetega. Esindatava liikmesriigi keskasutusi teavitatakse eelnevalt sellise koostöö tingimustest.

II PEATÜKK

Taotlus

Artikkel 9

Taotluse esitamise praktiline kord

1. Taotlus esitatakse mitte varem kui kolm kuud enne kavandatud külastuse algust. Mitmekordse viisa omanikud võivad taotluse esitada enne vähemalt kuue kuu pikkuse kehtivusajaga viisa kehtivusaja lõppu.

2. Taotlejalt võidakse nõuda taotluse esitamiseks kohtumise kokkuleppimist. Kohtumine toimub tavaliselt kahe nädala jooksul alates kuupäevast, mil kohtumist taotleti.

3. Põhjendatud kiireloomulistel juhtudel võib konsulaat lubada taotlejal esitada oma taotlus ilma kohtumiseta või korraldatakse kohtumine kohe.

4. Taotluse võib esitada konsulaadile taotleja või akrediteeritud kaubanduslik vahendaja vastavalt artikli 45 lõikele 1, ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist, või kooskõlas artiklitega 42 või 43.

Artikkel 10

Taotluse esitamise üldeskirjad

1. Taotlejad tulevad taotluse esitamiseks isiklikult kohale, ilma et see piiraks artiklite 13, 42, 43 ja 45 sätete kohaldamist.

2. Konsulaadid võivad loobuda lõikes 1 osutatud nõudest taotlejate puhul, kelle ausus ja usaldusväärsus on neile teada.

3. Taotluse esitamisel taotleja

a) esitab artikli 11 kohase taotlusvormi;

b) esitab artikli 12 kohase reisidokumendi;

c) esitab määruses (EÜ) nr 1683/95 sätestatud standarditele vastava foto või kui VIS on toimiv vastavalt VIS määruse artiklile 48, käesoleva määruse artiklis 13 sätestatud standarditele vastava foto;

d) võimaldab oma sõrmejälgede võtmist vastavalt artiklile 13, kui see on asjakohane;

e) maksab viisatasu vastavalt artiklile 16;

f) esitab artikli 14 ja II lisa kohased täiendavad dokumendid;

g) esitab vajaduse korral tõendid artikli 15 kohase piisava ja kehtiva reisi- ja tervisekindlustuse olemasolu kohta.

Artikkel 11

Taotluse vorm

1. Iga taotleja esitab täidetud ja allkirjastatud taotluse vormi, mis on esitatud I lisas. Taotleja reisidokumendi kantud isikud esitavad eraldi taotluse vormi. Alaealised esitavad taotluse vormi, mille on allkirjastanud alalisi või ajutisi vanema õigusi teostav isik või seaduslik eestkostja.

2. Konsulaadid teevad taotluse vormi taotlejatele laialdaselt ja kergesti ning tasuta kättesaadavaks.

3. Taotluse vorm on kättesaadav järgmistes keeltes:

a) selle liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes, mille jaoks viisat taotletakse;

b) asukohariigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes;

c) asukohariigi ja selle liikmesriigi, mille jaoks viisat taotletakse, ametlikus keeles või ametlikes keeltes või

d) esindamise korral esindava liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes.

Lisaks punktis a nimetatud keel(t)ele võib vorm olla kättesaadav ka teistes Euroopa Liidu institutsioonide ametlikes keeltes.

4. Kui taotluse vorm ei ole kättesaadav asukohariigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes, tehakse taotlejatele kättesaadavaks taotluse vormi tõlge kõnealusesse keelde või kõnealusesse keeltesse.

5. Taotluse vorm tõlgitakse asukohariigi ametlikku keelde või ametlikesse keeltesse artiklis 48 ette nähtud kohaliku Schengeni koostöö raames.

6. Konsulaat teavitab taotlejaid sellest, millist keelt või keeli võib kasutada taotluse vormi täitmisel.

Artikkel 12

Reisidokument

Taotleja esitab kehtiva reisidokumendi, mis vastab järgmistele kriteeriumitele:

a) dokumendi kehtivusaeg lõpeb vähemalt kolm kuud pärast liikmesriikide territooriumilt kavandatud lahkumise kuupäeva või mitme külastuse korral pärast liikmesriikide territooriumilt kavandatud viimase lahkumise kuupäeva. Põhjendatud erakorralisel juhul võib sellest nõudest siiski loobuda;

b) dokument sisaldab vähemalt kahte vaba lehekülge;

c) dokument on väljastatud viimase kümne aasta jooksul.

Artikkel 13

Biomeetrilised tunnused

1. Liikmesriigid koguvad andmeid taotleja biomeetriliste tunnuste kohta, mille hulka kuuluvad tema foto ja kümme sõrmejälge, kooskõlas Euroopa Nõukogu inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud kaitsemeetmetega.

2. Esimese taotluse esitamiseks palutakse taotlejal isiklikult kohale ilmuda. Taotluse esitamisel kogutakse andmed järgmistele taotleja biomeetriliste tunnuste kohta:

— foto, mis skaneeritakse või tehakse taotluse esitamise ajal, ning

— kümme sõrmejälge, mis kogutakse otsevajutusega ja registreeritakse digitaalselt.

3. Taotlejalt varasema taotluse menetlemise käigus kogutud sõrmejäljed kopeeritakse uude taotlusse, kui kõnealused tunnused sisestati esimest korda VISi vähem kui 59 kuud enne uue taotluse esitamise kuupäeva.

Kui siiski esineb põhjendatud kahtlus taotleja isikusamasuse suhtes, kogub konsulaat sõrmejälgi esimeses lõigus nimetatud tähtaja jooksul.

Lisaks võib taotleja esitada taotluse oma sõrmejälgede kogumiseks, kui taotluse esitamise ajal ei ole võimalik koheselt kinnitada, et sõrmejäljed koguti esimeses lõigus nimetatud tähtaja jooksul.

4. Vastavalt VIS määruse artikli 9 lõikele 5 sisestatakse VISi igale taotlusele lisatud foto. Taotleja isiklikult kohaleilmumine ei ole sel eesmärgil nõutav.

Fotole esitatavad tehnilised nõuded on kooskõlas Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni dokumendi 9303 1. osa kuuendas väljaandes sätestatud rahvusvaheliste standarditega.

5. Sõrmejäljed võetakse kooskõlas Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni standardite ja komisjoni 22. septembri 2006. aasta otsusega 2006/648/EÜ (millega nähakse ette viisainfosüsteemi väljatöötamisega seotud biomeetriliste tunnuste standardeid käsitlevad tehnilised kirjeldused) ⁽¹⁾.

6. Biomeetrilised tunnused kogub artikli 4 lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt pädeva asutuse kvalifitseeritud ja nõuetekohaselt volitatud töötaja. Konsulaatide järelevalve all võivad andmeid biomeetriliste tunnuste kohta koguda vastavalt artiklile 42 ka aukonsuli või vastavalt artiklile 43 välise teenuseosutaja kvalifitseeritud ja nõuetekohaselt volitatud töötajad. Asjaomane liikmesriik või asjaomased liikmesriigid näevad kahtluse korral ette võimaluse konsulaadis sõrmejälgi kontrollida, kui sõrmejäljed on võtnud väline teenuseosutaja.

7. Järgmised taotlejad on sõrmejälgede andmise nõudest vabastatud:

- a) alla 12-aastased lapsed;
- b) isikud, kellelt on füüsiliselt võimatu sõrmejälgi võtta. Kui kümnet sõrmejälge ei ole võimalik võtta, siis võetakse nii paljude sõrmede jälg kui võimalik. Kui sõrmejälgede võtmine on võimatu ajutiselt, võetakse taotlejalt sõrmejäljed järgmise taotluse esitamisel. Artikli 4 lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt pädevatel asutustel on õigus küsida täiendavat selgitust sõrmejälgede võtmise ajutise võimatuse kohta. Liikmesriigid tagavad, et juhuks, kui sõrmejälgede võtmine on raskendatud, on olemas sobivad menetlused, mis tagavad taotleja inimväärkuse;
- c) riigipead või valitsusjuhid ning valitsuse liikmed ja nendega koos reisivad abikaasad ja nende ametliku delegatsiooni liikmed, kui nad on saanud ametliku küllakutse liikmesriikide valitsustelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt;
- d) monarhid ja kuningliku perekonna teised kõrged liikmed, kui nad on saanud ametliku küllakutse liikmesriikide valitsustelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt.

8. Vastavalt VIS määruse artikli 8 lõikele 5 sisestatakse lõikes 7 osutatud juhul VISi kanne „ei kohaldata”.

Artikkel 14

Täiendavad dokumendid

1. Ühtse viisa taotlemisel esitab taotleja
 - a) reisi eesmärgi tõendavad dokumendid;
 - b) majutusega seotud dokumendid või tõendid majutuskulude katmiseks piisavate vahendite olemasolu kohta;
 - c) dokumendid, mis tõendavad, et taotlejal on kooskõlas Schengeni piirieskirjade artikli 5 lõike 1 punktiga c ja lõikega 3 piisavad elatusvahendid nii kavandatud viibimise ajaks kui ka päritolu- või elukohariiki tagasipöördumiseks või transiidiks kolmandasse riiki, kuhu lubamises ta on kindel, või et ta saab selliseid vahendeid seaduslikul viisil omandada;
 - d) teabe, mis võimaldab hinnata taotleja kavatsust lahkuda liikmesriikide territooriumilt enne taotletava viisa kehtivusaja lõppu.
2. Lennujaama transiidiviisa taotlemisel esitab taotleja
 - a) dokumendid, mis on seotud reisi jätkamisega lõppsihtkohta pärast kavandatud lennujaama transiiti;
 - b) teabe, mis võimaldab hinnata taotleja kavatsust mitte siseneda liikmesriikide territooriumile.
3. II lisas esitatakse mitteammendav loetelu täiendavatest dokumentidest, mida konsulaat võib taotlejalt nõuda, et kontrollida lõigetes 1 ja 2 loetletud tingimuste täitmist.
4. Liikmesriik võib nõuda taotlejalt tõendeid ülalpidamise ja/või eramajutuse kohta, lastes täita liikmesriigi koostatud vormi. Nimetatud vormil on eelkõige kirjas järgmine:
 - a) kas vorm tõendab ülalpidamise ja/või eramajutuse olemasolu;
 - b) kas võõrustaja on üksikisik, äriühing või organisatsioon;
 - c) võõrustaja isik ja kontaktandmed;
 - d) küllakutsutud taotleja(d);
 - e) majutuskoha aadress;

⁽¹⁾ ELT L 267, 27.9.2006, lk 41.

f) viibimise kestus ja eesmärk;

g) võimalikud perekondlikud sidemed võõrustajaga.

Lisaks liikmesriigi ametlikule keelele või ametlikele keeltele koostatakse vorm vähemalt veel ühes Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles. Vormiga antakse seda allkirjastavale isikule VIS määruse artikli 37 lõike 1 kohaselt nõutav teave. Näidisvorm edastatakse komisjonile.

5. Kohaliku Schengeni koostöö raames hinnatakse vajadust täiendada ja ühtlustada täiendavate dokumentide loetelu iga jurisdiktsiooni puhul, et võtta arvesse kohalikke tingimusi.

6. Konsulaadid võivad loobuda ühest või mitmest lõikes 1 sätestatud nõudest taotleja puhul, kelle ausus ja usaldusväärsus on neile teada, eelkõige seoses varasemate viisade seaduspärase kasutamisega, kui ei ole kahtlust, et liikmesriikide välispiiri ületamise ajal täidab taotleja Schengeni piirieskirjade artikli 5 lõikes 1 sätestatud nõudeid.

Artikkel 15

Reisi- ja tervisekindlustus

1. Ühte või kahte sisenemist võimaldava ühtse viisa taotleja tõendab, et tal on piisav ja kehtiv reisi- ja tervisekindlustus, mis katab kõik meditsiinilistel põhjustel repatrieerimise, vältimatu arstiabi ja/või erakorralise haiglaraviga seoses või surma korral liikmesriikide territooriumil viibimis(t)e ajal tekkida võivad kulud.

2. Rohkem kui kahte sisenemist võimaldava („mitmekordse”) ühtse viisa taotleja tõendab, et tal on piisav ja kehtiv reisi- ja tervisekindlustus, mis hõlmab esimese kavandatud külastuse kestust.

Lisaks sellele kirjutab selline taotleja alla taotluse vormil olevale avaldusele, millega ta kinnitab, et on teadlik, et tal peab järgmiste külastuste tarbeks olema reisi- ja tervisekindlustus.

3. Kindlustus kehtib kogu liikmesriikide territooriumil ja hõlmab isiku kogu viibimise või transiidi kavatsatud kestust. Minimaalne kindlustuskate on 30 000 eurot.

Kui antakse piiratud territoriaalse kehtivusega viisa, mis hõlmab rohkem kui ühe liikmesriigi territooriumi, kehtib kindlustuskaitse vähemalt asjaomastes liikmesriikides.

4. Taotleja sõlmib üldjuhul kindlustuslepingu oma elukohariigis. Kui see ei ole võimalik, sõlmib ta kindlustuslepingu mis tahes muus riigis.

Kui taotleja nimel sõlmib kindlustuslepingu teine isik, kohaldatakse lõikes 3 sätestatud tingimusi.

5. Kindlustuskaitse piisavuse hindamiseks teevad konsulaadid kindlaks, kas kindlustusseltsi vastu esitatavad nõuded on liikmesriigis hüvitatavad.

6. Kindlustuse nõue võidakse lugeda täidetuks, kui on kindlaks tehtud, et taotleja ametiseisundi tõttu võib eeldada piisava kindlustuskaitse olemasolu. Reisi- ja tervisekindlustuse olemasolu kohta tõendi esitamise nõudest võidakse vabastada teatavate ametialade esindajad, nagu meremehed, kellel on juba reisi- ja tervisekindlustus oma ametialase tegevuse tõttu.

7. Diplomaatilise passi kasutajad vabastatakse reisi- ja tervisekindlustuse nõudest.

Artikkel 16

Viisatasu

1. Taotlejad maksavad viisatasu 60 eurot.

2. Lapsed vanuses kuus kuni 12 aastat maksavad viisatasu 35 eurot.

3. Viisatasu suurus vaadatakse korrapäraselt läbi, et kajastada halduskulusid.

4. Viisatasust loobutakse taotleja puhul, kes kuulub ühte järgmistest kategooriatest:

a) alla kuue aasta vanused lapsed;

b) õpingute või hariduse omandamise eesmärgil riigis viibivad kooliõpilased, üliõpilased ja kraadiõppe üliõpilased ning nendega kaasas olevad õpetajad;

c) kolmandate riikide teadlased, kes reisivad teadusliku uurimistegevuse eesmärgil, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. septembri 2005. aasta soovituses 2005/761/EÜ (liikmesriikide poolt ühtsete lühiajaliste viisade andmise hõlbustamise kohta kolmandate riikide teadlastele, kes reisivad ühenduses teadusliku uurimistegevuse eesmärgil) ⁽¹⁾;

d) kuni 25 aasta vanused mittetulundusühingute esindajad, kes osalevad mittetulundusühingute korraldatud seminaridel, konverentsidel, spordi-, kultuuri- ja haridusüritustel.

⁽¹⁾ ELT L 289, 3.11.2005, lk 23.

5. Viisatasust võidakse loobuda järgmiste taotlejate puhul:

a) lapsed vanuses kuus kuni 12 aastat;

b) diplomaatilise ja teenistuspassi kasutajad;

c) kuni 25 aasta vanused isikud, kes osalevad mittetulundusühingute korraldatud seminaridel, konverentsidel, spordi-, kultuuri- ja haridusüritustel.

Liikmesriigid püüavad kohaliku Schengeni koostöö käigus kõnealuste erandite kohaldamist ühtlustada.

6. Üksikjuhtudel võib võetavat viisatasu vähendada või selle nõudmisest loobuda, kui seda tehakse kultuuri- või spordihuvide, välispoliitika, arengupoliitika või muude oluliste üldiste huvide edendamiseks või humanitaarkaalu tõttu.

7. Viisatasu võetakse eurodes, selle kolmanda riigi omavääringus või selles kolmandas riigis tavaliselt kasutatavas vääringus, kus taotlus esitatakse, ja see ei kuulu tagastamisele, välja arvatud artikli 18 lõikes 2 ja artikli 19 lõikes 3 osutatud juhtudel.

Kui viisatasu võetakse muus vääringus kui eurodes, määratakse selles vääringus võetava viisatasu summa kindlaks ja see vaadatakse korrapäraselt läbi euro jaoks Euroopa Keskpanka kehtestatud valuutavahetuse viitekursi alusel. Tasu summat võib ümardada ülespoole ning konsulaadid tagavad kohaliku Schengeni koostöö raames, et võetavad tasud on sarnased.

8. Taotlejale antakse makstud viisatasu eest kviitung.

Artikkel 17

Teenustasu

1. Artiklis 43 osutatud väline teenuseosutaja võib võtta täiendavat teenustasu. Teenustasu on proportsionaalne kuludega, mida väline teenuseosutaja on kandnud ühe või mitme artikli 43 lõikes 6 osutatud ülesande täitmisel.

2. Teenustasu täpsustatakse artikli 43 lõikes 2 osutatud õigusaktiga.

3. Liikmesriigid tagavad kohaliku Schengeni koostöö raames, et taotlejalt teenuse osutamise eest nõutav teenustasu kajastab õiglaselt välise teenuseosutaja poolt osutatud teenuseid ning on kohandatud kohalikele asjaoludele. Lisaks püüavad liikmesriigid kohaldatavat teenustasu ühtlustada.

4. Teenustasu ei ületa poolt artikli 16 lõikes 1 sätestatud viisatasu summast, olenemata võimalikest artikli 16 lõigetes 2, 4, 5 ja 6 sätestatud viisatasu vähendamistest või selle maksimisest vabastamisest.

5. Asjaomane liikmesriik säilitab või asjaomased liikmesriigid säilitavad kõigile taotlejatele võimaluse esitada taotlus otse liikmesriigi konsulaadis.

III PEATÜKK

Taotluse läbivaatamine ja selle kohta otsuse tegemine

Artikkel 18

Konsulaarpädevuse kontroll

1. Kui taotlus on esitatud, kontrollib konsulaat, kas ta on pädev taotlust läbi vaatama ja selle kohta kooskõlas artiklitega 5 ja 6 otsust tegema.

2. Kui konsulaat ei ole selleks pädev, tagastab ta viivitamata taotluse vormi ning kõik muud taotleja esitatud dokumendid ja viisatasu ning märgib, milline konsulaat on pädev.

Artikkel 19

Vastuvõetavus

1. Pädev konsulaat kontrollib, kas

— taotlus on esitatud artikli 9 lõikes 1 osutatud tähtaja jooksul;

— taotlus sisaldab artikli 10 lõike 3 punktides a kuni c osutatud elemente;

— taotleja biomeetrilised andmed on kogutud ning

— viisatasu on makstud.

2. Kui pädev konsulaat leiab, et lõikes 1 osutatud tingimused on täidetud, on taotlus vastuvõetav ning konsulaat

— järgib VIS määruse artiklis 8 kirjeldatud menetlusi ning

— vaatab taotluse täiendavalt läbi.

Andmeid sisestavad VISi ainult nõuetekohaste volitustega konsulaartöötajad vastavalt VIS määruse artikli 6 lõikele 1, artiklile 7 ning artikli 9 lõigetele 5 ja 6.

3. Kui pädev konsulaat leiab, et lõikes 1 osutatud tingimused ei ole täidetud, on taotlus vastuvõetamatu ning konsulaat viivitamata:

- tagastab taotluse vormi ning kõik muud taotleja esitatud dokumendid,
- hävitab kogutud biomeetrilised andmed,
- hüvitab viisatasu ning
- ei vaata taotlust läbi.

4. Erandina võib lõikes 1 sätestatud tingimustele mittevastava taotluse tunnistada vastuvõetavaks humanitaarkaaluks või riiklikest huvidest lähtuvalt.

Artikkel 20

Taotluse vastuvõetavust kinnitav tempel

1. Kui taotlus on vastuvõetav, lööb pädev konsulaat taotleja reisidokumenti templi. Tempel vastab III lisas esitatud näidisele ja see lüüakse dokumenti kooskõlas kõnealuse lisa sätetega.
2. Diplomaatilisse, teenistus-/ameti- ja eripassi templit ei lööda.
3. Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse liikmesriikide konsulaatide suhtes kuni kuupäevani, mil viisainfosüsteem hakkab kooskõlas VIS määruse artikliga 48 kõikides piirkondades täielikult toimima.

Artikkel 21

Sisenemise tingimuste täitmise kontroll ja riskihinnang

1. Ühtse viisa taotluse läbivaatamisel tehakse kindlaks, kas taotleja täidab Schengeni piirieskirjade artikli 5 lõike 1 punktides a, c, d ja e sätestatud sisenemise tingimusi, ning erilist tähelepanu pööratakse selle hindamisele, kas taotleja kujutab ebaseadusliku sissetuleku ohtu või ohtu liikmesriikide julgeolekule ning kas taotleja kavatseb lahkuda liikmesriikide territooriumilt enne taotletava viisa kehtivusaja lõppu.
2. Iga taotluse puhul tehakse kooskõlas VIS määruse artikli 8 lõikega 2 ja artikliga 15 otsing viisainfosüsteemis. Liikmesriigid tagavad, et ekslike keeldumiste ja isikusamasuse tuvastamiste vältimiseks kasutatakse täielikult kõiki VIS määruse artiklis 15 sätestatud otsingukriteeriume.
3. Kontrollides, kas taotleja täidab sisenemise tingimusi, kontrollib konsulaat järgmist:
 - a) et esitatud reisidokument ei ole vale, võltsitud või järele tehtud;
 - b) taotleja põhjendusi kavandatud viibimise eesmärgi ja tingimuste kohta ning seda, kas tal on piisavalt elatusvahendeid

nii kavandatud viibimise ajaks kui ka päritolu- või elukohariiki tagasipöördumiseks või transiidiks kolmandasse riiki, kuhu lubamises ta on kindel, või et ta saab selliseid vahendeid seaduslikul viisil omandada;

- c) kas taotleja kohta on siseriiklikesse andmebaasidesse ja/või Schengeni infosüsteemi (SIS) sisestatud hoiatusteadete sisene-mise keelamiseks;
- d) et taotlejat ei peeta ohuks ühegi liikmesriigi avalikule korrale, sisejulgeolekule või rahvatervisele Schengeni piirieskirjade artikli 2 punkti 19 tähenduses või rahvusvaheliste suhetele, eelkõige kui tema kohta ei ole liikmesriikide siseriiklikesse andmebaasidesse kantud hoiatusteadete sisene-mise keelamiseks samadel põhjustel;
- e) kas taotlejal on vajaduse korral olemas piisav ja kehtiv reisi-ja tervisekindlustus.

4. Konsulaat kontrollib, kui see on asjakohane, eelmiste ja kavandatud viibimiste kestust, tegemaks kindlaks, et taotleja ei ole ületanud liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise maksimaalset kestust, olenemata teise liikmesriigi välja antud siseriikliku pikaajalise viisa või elamisloa alusel lubatud võimalikest viibimistest.

5. Kavandatud viibimise ajaks ette nähtud elatusvahendeid hinnatakse vastavalt viibimise kestusele ja eesmärgile ning asjaomases liikmesriigis või asjaomastes liikmesriikides kehtivate säästumajutuse keskmiste toitlustus- ja majutushindade alusel, korrutades need viibitavate päevade arvuga, võttes aluseks liikmesriikide poolt Schengeni piirieskirjade artikli 34 lõike 1 punkti c kohaselt kindlaks määratud võrdlussummad. Elatusvahendite piisavuse tõendusena võib samuti käsitada tõendeid ülalpidamise ja/või eramajutuse kohta.

6. Lennujaama transiidiviisa taotluse läbivaatamisel kontrollib konsulaat eelkõige järgmist:

- a) et esitatud reisidokument ei ole vale, võltsitud või järele tehtud;
- b) asjaomase kolmanda riigi kodaniku lähte- ja sihtkohta ning kavandatud reisiteekonna ja lennujaama transiidi vastavust;
- c) reisi jätkumist lõppsihtkohta tõendavaid dokumente.

7. Taotluse läbivaatamine põhineb eelkõige esitatud dokumentide ehtsusel ja usaldusväärsusel ning taotleja avalduste õigsusel ja usaldusväärsusel.

8. Taotluse läbivaatamise käigus võib konsulaat põhjendatud juhtudel kutsuda taotleja vestlusele ja nõuda täiendavaid dokumente.

9. Eelnev viisa andmisest keeldumine ei põhjusta automaatset keeldumist uue taotluse alusel. Uut taotlust hinnatakse kogu kättesaadava teabe põhjal.

Artikkel 22

Eelnev konsulteerimine teiste liikmesriikide keskasutustega

1. Liikmesriik võib nõuda teiste liikmesriikide keskasutustelt konsulteerimist kõnealuse liikmesriigi keskasutustega, kui vaadatakse läbi taotlusi, mille on esitanud teatavate kolmandate riikide kodanikud või teatavatesse kategooriatesse kuuluvad kolmandate riikide kodanikud. Sellist konsulteerimist ei kohaldata lennujaama transiidiviisade taotluste suhtes.

2. Keskasutused, kelle poole konsulteerimise eesmärgil pööratakse, annavad lõpliku vastuse seitsme kalendripäeva jooksul pärast seda, kui nende poole pöörduti. Kui kõnealuseks tähtjaks vastust ei anta, tähendab see, et konsulteeritaval keskasutustel ei ole alust viisa andmisele vastu olla.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile eelneva konsulteerimise nõude kehtestamisest või tühistamisest enne selle kohaldatavaks muutumist. See teave esitatakse samuti kohaliku Schengeni koostöö raames asjaomases jurisdiktsioonis.

4. Komisjon teavitab liikmesriike sellistest teatamistest.

5. VIS määruse artiklis 46 osutatud Schengeni konsultatsioonivõrgu asendamise kuupäevast toimub eelnev konsulteerimine vastavalt nimetatud määruse artikli 16 lõikele 2.

Artikkel 23

Otsus taotluse kohta

1. Taotluse kohta tehakse otsus 15 kalendripäeva jooksul pärast artikli 19 kohaselt vastu võetava taotluse esitamist.

2. Kõnealust ajavahemikku võib üksikjuhtudel pikendada kuni 30 kalendripäevani, eelkõige juhul, kui taotlust on vaja põhjalikumalt läbi vaadata, või seoses esindamisega, kui konsulteeritakse esindatava liikmesriigi ametiasutustega.

3. Erandkorras, kui erijuhtudel on vaja täiendavaid dokumente, võib seda ajavahemikku pikendada kuni 60 kalendripäevani.

4. Kui taotlust ei ole tagasi võetud, tehakse otsus

a) anda ühtne viisa vastavalt artiklile 24;

b) anda piiratud territoriaalse kehtivusega viisa vastavalt artiklile 25;

c) keelduda viisa andmisest vastavalt artiklile 32 või

d) lõpetada taotluse läbivaatamine ja edastada see esindatava liikmesriigi asjakohastele ametiasutustele vastavalt artikli 8 lõikele 2.

Asjaolu, et sõrmejälgi on kooskõlas artikli 13 lõike 7 punktiga b füüsiliselt võimatu võtta, ei mõjuta viisa andmist ega selle andmisest keeldumist.

IV PEATÜKK

Viisa andmine

Artikkel 24

Ühtse viisa andmine

1. Viisa kehtivusaeg ja lubatud viibimise kestus määratakse kindlaks artikli 21 kohase läbivaatamise põhjal.

Viisa võib anda ühe-, kahe- või mitmekordseks sisenemiseks. Kehtivusaeg ei või olla pikem kui viis aastat.

Transiidi korral on lubatud viibimise aeg vastavuses transiidiks vajaliku ajaga.

Ilma et see piiraks artikli 12 punkti a kohaldamist, sisaldab viisa kehtivusaeg täiendavat 15 päeva pikkust ajapikendust.

Liikmesriigid võivad teha otsuse jätta selline ajapikendus andmata avaliku korraga seonduvatel või liikmesriikide rahvusvahelistest suhetest tulenevatel põhjustel.

2. Ilma et see piiraks artikli 12 punkti a kohaldamist, antakse mitmekordsed viisad kehtivusajaga kuuest kuust kuni viie aastani, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) taotleja tõendab vajadust või põhjendab kavatsust reisida tihti ja/või regulaarselt, eelkõige oma ametialase või perekondliku seisundi tõttu, nagu näiteks ärimehed ja -naised, riigiteenistujad, kes osalevad liikmesriikide ja ELi institutsioonide regulaarsetes ametlikes kontaktides, kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kes reisivad koolitustel, seminaridel ja konverentsidel osalemise eesmärgil, liidu kodanike perekonnaliikmed, liikmesriikides seaduslikult elavate kolmandate riikide kodanike perekonnaliikmed ja mere-mehed, ning

b) taotleja tõendab oma ausust ja usaldusväärsust, eelkõige varasemate ühtsete viisade või piiratud territoriaalse kehtivusega viisade seaduspärase kasutamist, oma majanduslikku olukorda päritoluriigis ja oma tegelikku kavatsust lahkuda liikmesriigi territooriumilt enne taotletava viisa kehtivusaja lõppu.

3. VIS määruse artikli 10 lõikes 1 esitatud andmed lisatakse viisainfosüsteemi pärast sellise viisa väljaandmist käsitleva otsuse tegemist.

Artikkel 25

Piiratud territoriaalse kehtivusega viisa andmine

1. Piiratud territoriaalse kehtivusega viisa antakse erandkorras järgmistel juhtudel:

a) kui asjaomane liikmesriik peab humanitaarkaalutlustel, riiklikest huvidest või rahvusvahelistest kohustustest tulenevalt vajalikuks järgmist:

i) teha erand põhimõttest, et peavad olema täidetud Schengeni piirreeskirjade artikli 5 lõike 1 punktides a, c, d ja e sätestatud sisenemise tingimused;

ii) anda viisa vaatamata sellele, et liikmesriik, kellega on konsulteeritud artikli 22 kohaselt, on ühtse viisa andmise vastu, või

iii) anda viisa olukorra kiireloomulisuse tõttu, kuigi artikli 22 kohast eelnevat konsulteerimist ei ole toimunud,

või

b) kui konsulaat peab põhjendatuks anda kuuekuuliseks ajavahemikuks uus viisa taotlejale, kes on kolmekuulise kehtivusajaga ühtse viisa või piiratud territoriaalse kehtivusega viisa sama kuuekuulise ajavahemiku jooksul juba ära kasutanud.

2. Piiratud territoriaalse kehtivusega viisa kehtib viisa andnud liikmesriigi territooriumil. See võib erandkorras kehtida rohkem kui ühe liikmesriigi territooriumil, tingimusel et iga asjaomane liikmesriik kiidab selle heaks.

3. Kui taotleja kasutab reisidokumenti, mida ei tunnusta üks või mitu liikmesriiki, antakse viisa, mis kehtib nende liikmesriikide territooriumitel, kes kõnealust reisidokumenti tunnustavad. Kui viisa annab liikmesriik, kes taotleja reisidokumenti ei tunnusta, kehtib viisa ainult kõnealuse liikmesriigi territooriumil.

4. Kui piiratud territoriaalse kehtivusega viisa on antud lõike 1 punktis a osutatud juhtudel, saadavad viisa andnud liikmesriigi

keskasutused viivitamata asjaomase teabe teiste liikmesriikide keskasutustele, tehes seda VIS määruse artikli 16 lõikes 3 osutatud korras.

5. VIS määruse artikli 10 lõikes 1 esitatud andmed lisatakse viisainfosüsteemi pärast sellise viisa väljaandmist käsitleva otsuse tegemist.

Artikkel 26

Lennujaama transiidiviisa andmine

1. Lennujaama transiidiviisa kehtib liikmesriikide territooriumil asuvate lennujaamade rahvusvaheliste transiidialade läbimiseks.

2. Ilma et see piiraks artikli 12 punkti a kohaldamist, sisaldab viisa kehtivusaeg täiendavat 15 päeva pikkust ajapikendust.

Liikmesriigid võivad teha otsuse jätta selline ajapikendus andmata avaliku korraga seonduvatel või liikmesriikide rahvusvahelistest suhetest tulenevatel põhjustel.

3. Ilma et see piiraks artikli 12 punkti a kohaldamist, võidakse mitmekordsed lennujaama transiidiviisad anda maksimaalselt kuuekuulise kehtivusega.

4. Mitmekordsete lennujaama transiidiviisade andmise kohta otsuste tegemisel on eriti olulised järgmised kriteeriumid:

a) taotleja vajadus sageli ja/või korrapäraselt transiidiala läbida ning

b) taotleja ausus ja usaldusväärsus, eelkõige seoses varasemate ühtsete viisade, piiratud territoriaalse kehtivusega viisade või lennujaama transiidiviisade seaduspärase kasutamisega, tema majanduslik olukord päritoluriigis ja tema tegelik kavatsus edasist reisi jätkata.

5. Kui taotlejalt nõutakse lennujaama transiidiviisat artikli 3 lõike 2 kohaselt, kehtib lennujaama transiidiviisa üksnes asjaomase liikmesriigi territooriumil või asjaomaste liikmesriikide territooriumil asuvate lennujaamade rahvusvaheliste transiidialade läbimiseks.

6. VIS määruse artikli 10 lõikes 1 esitatud andmed lisatakse viisainfosüsteemi pärast sellise viisa väljaandmist käsitleva otsuse tegemist.

Artikkel 27

Viisakleebise täitmine

1. Viisakleebise täitmisel tehakse VII lisas ette nähtud kohustuslikud kanded ning täidetakse masinloetav ala, nagu see on ette nähtud Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni (ICAO) dokumendi 9303 2. osas.

2. Liikmesriigid võivad viisakleebise märkuste osasse lisada siseriiklikke kandeid, mis ei korda VII lisas sätestatud kohustuslikke kandeid.

3. Kõik viisakleebise kanded trükitakse ning trükitud viisakleebisel ei tehta käsitsi muudatusi.

4. Viisakleebist võib käsitsi täita ainult tehnilise vääramatu jõu korral. Käsitsi täidetud viisakleebisel ei tohi teha muudatusi.

5. Kui viisakleebis on vastavalt käesoleva artikli lõikele 4 täidetud käsitsi, sisestatakse selle kohta teave viisainfosüsteemi vastavalt VIS määruse artikli 10 lõike 1 punktile k.

Artikkel 28

Täidetud viisakleebise kehtetuks tunnistamine

1. Kui reisidokumenti kinnitamata viisakleebisel leitakse viga, tunnistatakse kõnealune viisakleebis kehtetuks.

2. Kui viga leitakse pärast viisakleebise kinnitamist reisidokumenti, tuleb viisakleebis kehtetuks tunnistada, tõmmates sellele kustumatu tindiga risti, ja kinnitada teisele leheküljele uus viisakleebis.

3. Kui viga leitakse pärast seda, kui asjaomased andmed on sisestatud viisainfosüsteemi vastavalt VIS määruse artikli 10 lõikele 1, parandatakse viga vastavalt kõnealuse määruse artikli 24 lõikele 1.

Artikkel 29

Viisakleebise kinnitamine

1. Artiklis 27 ja VII lisas sätestatud andmeid sisaldav trükitud viisakleebis kinnitatakse reisidokumenti vastavalt VIII lisa sätele.

2. Kui viisat andev liikmesriik ei tunnusta taotleja reisidokumenti, kasutatakse viisa kinnitamiseks eraldi lehte.

3. Kui viisakleebis on kinnitatud viisa kinnitamiseks ette nähtud eraldi lehele, sisestatakse selle kohta teave viisainfosüsteemi vastavalt VIS määruse artikli 10 lõike 1 punktile j.

4. Eraldi viisad, mis antakse taotleja reisidokumenti kantud isikutele, kinnitatakse kõnealusesse reisidokumenti.

5. Kui viisat andev liikmesriik ei tunnusta reisidokumenti, kuhu on kantud kõnealused isikud, kinnitatakse eraldi viisakleebised viisa kinnitamiseks ette nähtud eraldi lehtedele.

Artikkel 30

Viisast tulenevad õigused

Ühtse viisa või piiratud territoriaalse kehtivusega viisa omamine ei anna automaatset sisenemise õigust.

Artikkel 31

Teiste liikmesriikide keskasutuste teavitamine

1. Liikmesriik võib nõuda, et tema keskasutusi teavitatakse viisadest (välja arvatud lennujaama transiidiviisad), mille teiste liikmesriikide konsulaadid annavad teatavate kolmandate riikide kodanikele või nende riikide teatava kategooria kodanikele.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile sellise teavitamise nõude kehtestamisest või tühistamisest enne selle kohaldatavaks muutmist. See teave esitatakse samuti kohaliku Schengeni koostöö raames asjaomases jurisdiktsioonis.

3. Komisjon teavitab liikmesriike sellistest teatamistest.

4. Alates VIS määruse artiklis 46 osutatud kuupäevast edastatakse teave vastavalt kõnealuse määruse artikli 16 lõikele 3.

Artikkel 32

Viisa andmisest keeldumine

1. Ilma et see piiraks artikli 25 lõike 1 kohaldamist, keeldutakse viisa andmisest järgmistel juhtudel:

a) kui taotleja

i) esitab vale, võltsitud või järeletehtud reisidokumendi;

ii) ei esita põhjendusi kavandatud viibimise eesmärgi ja tingimuste kohta;

iii) ei esita tõendeid piisavate elatusvahendite olemasolu kohta nii kavandatud viibimise ajaks kui ka päritoluvõi elukohariiki tagasipöördumiseks või transiidiks kolmandasse riiki, kuhu lubamises ta on kindel, või selle kohta, et ta saab selliseid vahendeid seaduslikul viisil omandada;

iv) on jooksva kuuekuulise ajavahemiku jooksul juba viibinud liikmesriikide territooriumil kolm kuud ühtse viisa või piiratud territoriaalse kehtivusega viisa alusel;

v) on isik, kelle kohta on SISis antud hoiatusteade sisene-mise keelamiseks;

vi) on ohuks mis tahes liikmesriigi avalikule korrale, sisejulgeolekule, rahvatervisele Schengeni piirieskirjade artikli 2 punkti 19 tähenduses või rahvusvahelistele suhetele, eelkõige juhul, kui tema kohta on liikmesriikide siseriiklikesse andmebaasidesse kantud hoiatusteade sisenemise keelamiseks samadel põhjustel, või

vii) ei esita tõendeid piisava reisi- ja tervisekindlustuse olemasolu kohta juhul, kui see on vajalik,

või

b) kui on põhjendatult alust kahelda taotleja esitatud täiendavate dokumentide ehtsuses või nende sisu õigsuses, taotleja avalduste usaldusväärsuses või tema kavatsuses lahkuda liikmesriikide territooriumilt enne taotletava viisa kehtivusaja lõppu.

2. Otsus viisa andmisest keeldumise kohta ning selle põhjused edastatakse taotlejale VI lisas esitatud standardvormi kasutades.

3. Taotlejal, kellele keelduti viisat andmast, on õigus otsus vaidlustada. Kaebus esitatakse taotluse kohta lõpliku otsuse teinud liikmesriigi vastu kooskõlas nimetatud liikmesriigi siseriikliku õigusega. Liikmesriigid teavitavad taotlejaid sellest, millist menetlust vaidlustamise korral kasutatakse, nagu see on täpsustatud VI lisas.

4. Artikli 8 lõikes 2 osutatud juhtudel teavitab esindava liikmesriigi konsulaat taotlejat esindatava liikmesriigi otsusest.

5. Teave viisa andmisest keeldumise kohta sisestatakse viisainfosüsteemi vastavalt VIS määruse artiklile 12.

V PEATÜKK

Välja antud viisa muutmine

Artikkel 33

Pikendamine

1. Välja antud viisa kehtivusaega ja/või viibimise kestust pikendatakse, kui liikmesriigi pädev asutus leiab, et viisaomanik on tõendanud vääramatu jõu või humanitaarkaaluoluste olemasolu, mis takistavad tema lahkumist liikmesriikide territooriumilt enne viisa kehtivusaja või viisaga lubatud viibimise kestuse lõppemist. Kõnealune pikendamine tehakse tasuta.

2. Välja antud viisa kehtivusaega ja/või viibimise kestust võidakse pikendada, kui viisaomanik esitab tõendid tõsiste isiklike põhjuste olemasolu kohta, mis õigustavad kehtivusaja või viibimise kestuse pikendamist. Kõnealuse pikendamise eest võetakse tasu 30 eurot.

3. Kui viisat pikendav asutus ei otsusta teisiti, on pikendatud viisal sama territoriaalne kehtivus kui esialgsel viisal.

4. Viisat on pädev pikendada selle liikmesriigi ametiasutus, kelle territooriumil kolmanda riigi kodanik viisa pikendamist taotledes asub.

5. Liikmesriigid teavitavad komisjoni sellest, millised ametiasutused on pädevad viisasid pikendada.

6. Viisa pikendamine toimub viisakleebise vormis.

7. Teave pikendatud viisa kohta sisestatakse viisainfosüsteemi vastavalt VIS määruse artiklile 14.

Artikkel 34

Tühistamine ja kehtetuks tunnistamine

1. Viisa tühistatakse, kui selgub, et selle andmise ajal ei olnud täidetud viisa andmise tingimused, eelkõige juhul, kui on tõsine põhjus arvata, et viisa on omandatud pettuse teel. Üldjuhul tühistavad viisa selle andnud liikmesriigi pädevad asutused. Viisa võivad tühistada teise liikmesriigi pädevad asutused, teavitades sellest viisa andnud liikmesriigi ametiasutusi.

2. Viisa tunnistatakse kehtetuks, kui selgub, et selle andmiseks vajalikud tingimused ei ole enam täidetud. Üldjuhul tunnistavad viisa kehtetuks selle andnud liikmesriigi pädevad asutused. Viisa võivad kehtetuks tunnistada teise liikmesriigi pädevad asutused, teavitades sellest viisa andnud liikmesriigi ametiasutusi.

3. Viisa võib kehtetuks tunnistada viisaomaniku taotlusel. Viisa andnud liikmesriigi pädevad asutused teavitatakse sellisest kehtetuks tunnistamisest.

4. Kui viisaomanik ei suuda piiril esitada üht või enamat artikli 14 lõikes 3 osutatud täiendavat dokumenti, ei too see automaatselt kaasa otsust viisa tühistamise või kehtetuks tunnistamise kohta.

5. Kui viisa tühistatakse või tunnistatakse kehtetuks, lüüakse sellele tempel „TÜHISTATUD” või „KEHTETUKS TUNNISTATUD” ning viisakleebise optiliselt muutuv element, peidetud kujutisega turvaelement ja nimetus „viisa” muudetakse kehtetuks, kriipsutades need läbi.

6. Otsus viisa tühistamise või kehtetuks tunnistamise kohta ning selle põhjused edastatakse taotlejale VI lisas esitatud standardvormi kasutades.

7. Viisaomanikul, kelle viisa on tühistatud või kehtetuks tunnistatud, on õigus otsus vaidlustada, välja arvatud juhul, kui viisa tunnistati kehtetuks tema taotlusel vastavalt lõikele 3. Kaebus esitatakse tühistamise või kehtetuks tunnistamise kohta otsuse teinud liikmesriigi vastu kooskõlas nimetatud liikmesriigi siseriikliku õigusega. Liikmesriigid teavitavad taotlejaid sellest, millist menetlust vaidlustamise korral kasutatakse, nagu see on täpsustatud VI lisas.

8. Teave tühistatud või kehtetuks tunnistatud viisa kohta sisestatakse viisainfosüsteemi vastavalt VIS määruse artiklile 13.

VI PEATÜKK

Välispiiril antav viisa

Artikkel 35

Välispiiril taotletav viisa

1. Erandjuhtudel võib viisa anda piiripunktis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) taotleja vastab Schengeni piirieskirjade artikli 5 lõike 1 punktides a, c, d ja e sätestatud tingimustele;
- b) taotlejal ei ole olnud võimalust eelnevalt viisat taotleda ning ta esitab nõudmise korral täiendavad dokumendid, mis põhjendavad ettenägematuid ja mõjuvaid põhjusi sisenemiseks, ning
- c) taotleja tagasipöördumist oma päritolu- või elukohariiki või läbisõitu riikidest, mis ei ole Schengeni *acquis*'d täies mahus rakendavad liikmesriigid, saab pidada kindlaks.

2. Kui viisat taotletakse välispiiril, võidakse humanitaarkaaluksustel või juhul, kui asjaomases piiripunktis ei ole võimalik reisi- ja tervisekindlustust omandada, loobuda nõudest, et taotlejal peab olema reisi- ja tervisekindlustus.

3. Välispiiril antud viisa on ühtne viisa, mille kohaselt on omaniku lubatud viibimise kestus maksimaalselt 15 päeva,

sõltuvalt kavandatud viibimise eesmärgist ja tingimustest. Transiidi korral on lubatud viibimise aeg vastavuses transiidiks vajaliku ajaga.

4. Juhul kui Schengeni piirieskirjade artikli 5 lõike 1 punktides a, c, d ja e sätestatud tingimused ei ole täidetud, võivad välispiiril viisa andmise eest vastutavad ametiasutused vastavalt käesoleva määruse artikli 25 lõike 1 punktile a anda piiratud territoriaalse kehtivusega viisa, mis kehtib ainult viisa andnud liikmesriigi territooriumil.

5. Kolmandate riikide kodanikele, kes kuuluvad nende isikute kategooriasse, kelle puhul on nõutav artikli 22 kohane eelnev konsulteerimine, viisat välispiiril üldjuhul ei anta.

Erandkorras ja kooskõlas artikli 25 lõike 1 punktiga a võib sellistele isikutele välispiiril anda siiski piiratud territoriaalse kehtivusega viisa, mis kehtib ainult viisa andnud liikmesriigi territooriumil.

6. Lisaks artikli 32 lõikes 1 sätestatud viisa andmisest keeldumise põhjustele keeldutakse viisat andmast piiripunktis, kui ei ole täidetud käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud tingimused.

7. Kohaldatakse artikli 32 lõike 3 ja VI lisa sätteid viisa andmisest keeldumise põhjendamise ja sellest teavitamise ning otsuse vaidlustamise õiguse kohta.

Artikkel 36

Välispiiril antav viisa läbisõidul olevatele meremeestele

1. Meremehele, kellel peab liikmesriikide välispiiride ületamisel olema viisa, võib anda viisa piiril transiidi eesmärgil, kui

- a) ta täidab artikli 35 lõikes 1 sätestatud tingimusi ja
- b) ta ületab kõnealuse piiri selleks, et minna esimest korda või taas laevale, kus ta töötab meremehena, või tulla laevalt, kus ta töötas meremehena.

2. Liikmesriigi pädevad asutused järgivad IX lisa 1. osas sätestatud eeskirja ja kontrollivad enne läbisõidul olevale meremehele viisa andmist piiril, kas vajalik teave asjaomase meremehe kohta on edastatud, kasutades teabe edastamiseks IX lisa 2. osas esitatud ja nõuetekohaselt täidetud vormi läbisõidul olevate meremeeste kohta.

3. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira artikli 35 lõigete 3, 4 ja 5 kohaldamist.

IV JAOTIS

HALDUSKORRALDUS*Artikkel 37***Viisaosakondade korraldus**

1. Liikmesriigid vastutavad oma konsulaatide viisaosakondade korralduse eest.

Selleks, et vältida valvsuse vähenemist ja kaitsta töötajaid kohaliku surve eest, seatakse vajaduse korral otseselt viisataotlustega tegelevate töötajate puhul sisse rotatsioonikord. Erilist tähelepanu pööratakse selgele töökorraldusele ja selgepiirilisele vastutuse määramisele/jagamisele seoses lõplike otsuste vastuvõtmisega taotluse kohta. Juurdepääs viisainfosüsteemile ja Schengeni infosüsteemile päringute tegemiseks ning muule salajasele teabele on piiratud arvul nõuetekohaselt volitatud töötajatel. Kõnealustele andmebaasidele volitamata juurdepääsu takistamiseks võetakse asjakohaseid meetmeid.

2. Viisakleebiste hoidmisel ja käitlemisel rakendatakse nõuetekohaseid julgeolekumeetmeid, et vältida pettusi või kleebiste kaotsiminekut. Iga konsulaat peab arvestust tema valduses olevate viisakleebiste üle ning registreerib iga viisakleebise kasutuse.

3. Liikmesriikide konsulaadid arhiveerivad taotlused. Iga üksik toimik sisaldab taotluse vormi, asjaomaste täiendavate dokumentide koopiaid, tehtud kontrollide registrit ja viidet antud viisa numbrile, et vajaduse korral oleks töötajatel võimalik taastada taotluse kohta vastu võetud otsuse taust.

Üksikuid taotluse toimikuid säilitatakse vähemalt kahe aasta jooksul alates kuupäevast, mil tehti artikli 23 lõikes 1 osutatud otsus taotluse kohta.

*Artikkel 38***Taotluste läbivaatamiseks ja konsulaatide järelevalveks vajalikud ressursid**

1. Liikmesriigid kasutavad piisaval arvul sobilikke töötajaid taotluste läbivaatamisega seotud ülesannete täitmiseks viisil, millega tagatakse üldsusele pakutava teenuse piisav ja ühtlustatud kvaliteet.

2. Ruumid vastavad asjakohastele funktsionaalsuse nõuetele, on piisavad ning võimaldavad võtta nõuetekohaseid julgeolekumeetmeid.

3. Liikmesriikide keskasutused koolitavad piisavalt nii kodumaalt lähetatud kui ka kohalikke töötajaid ning vastutavad selle eest, et töötajail oleks täielik, täpne ja ajakohane teave asjakohaste ühenduse ja siseriiklike õigusaktide kohta.

4. Liikmesriikide keskasutused tagavad sagedase ja piisava taotluste läbivaatamise järelevalve ning võtavad parandusmeet-

meid juhul, kui avastatakse käesoleva määruse sätetest kõrvalekaldumine.

*Artikkel 39***Töötajate käitumine**

1. Liikmesriikide konsulaadid tagavad, et taotlejad võetakse viisakalt vastu.

2. Konsulaartöötajad austavad oma tööülesannete täitmisel täielikult inimväärikust. Kõik võetud meetmed on proportsionaalsed nende abil taotletavate eesmärkide suhtes.

3. Oma ülesannete täitmisel väldivad konsulaartöötajad isikute diskrimineerimist soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.

*Artikkel 40***Koostöövormid**

1. Taotlustega seonduvate menetluste korraldamise eest vastutab liikmesriik. Põhimõtteliselt esitatakse taotlusi liikmesriigi konsulaadis.

2. Liikmesriigid

a) varustavad oma konsulaadid ning asutused, kes vastutavad viisade andmise eest piiril, biomeetriliste tunnuste kohta andmete kogumiseks nõutavate vahenditega ning varustavad nendega samuti oma aukonsulite bürood, kui neid kasutatakse biomeetriliste tunnuste kogumisel artikli 42 kohaselt, ja/või

b) teevad kohaliku Schengeni koostöö raames või teiste asjakohaste kontaktide abil artikli 41 kohaselt ühe või mitme liikmesriigiga koostööd piiratud esindamise, ühisosakonna või ühise viisataotluskeskuse vormis.

3. Eriliste asjaolude tõttu või kohalikust olukorrast tulenevatel põhjustel, näiteks

a) kui taotlejate suur arv ei võimalda taotluste vastuvõtmist ja andmete kogumist korraldada õigel ajal ja inimväärtustes tingimustes või

b) kui ühelgi teisel viisil ei ole võimalik tagada asjaomase kolmanda riigi territooriumi piisavat kaetust,

ning juhul kui lõike 2 punktis b osutatud koostöövormid ei ole asjaomasele liikmesriigile sobivad, võib liikmesriik artikli 43 sätete kohaselt teha viimase võimalusena koostööd välise teenuseosutajaga.

4. Piiramata õigust kutsuda taotleja vastavalt artikli 21 lõikele 8 isiklikule vestlusele, ei tohi taotluse vastuvõtmise ja menetlemise korraldamine põhjustada taotlejale vajadust ilmuda taotluse esitamiseks isiklikult kohale rohkem kui ühes kohas.

5. Liikmesriigid teavitavad komisjoni sellest, kuidas nad kavatsevad igas konsulaatesinduses korraldada taotlustega seonduvaid menetlusi.

Artikkel 41

Liikmesriikide koostöö

1. Kui valitakse nn ühisosakondade võimalus, viivad ühe või mitme liikmesriigi konsulaadi töötajad läbi neile teise liikmesriigi konsulaadis esitatud taotlustega seonduvaid menetlusi (kaasa arvatud biomeetriliste tunnuste kogumine), kasutades kõnealuse liikmesriigi vastavaid seadmeid. Asjaomased liikmesriigid lepivad kokku ühisosakonna tegutsemise kestuse ja tegevuse lõpetamise tingimused ning ka viisatasu määra, mida saab liikmesriik, kelle konsulaati kasutatakse.

2. Kui asutatakse ühine viisataotluskeskus, siis paigutatakse ühte hoonesse kahe või enama liikmesriigi konsulaadi töötajad, et taotlejad saaksid taotlusi esitada (sealhulgas anda biomeetrilisi tunnuseid). Taotleja suunatakse selle liikmesriigi juurde, kes on pädev taotlust läbi vaatama ja selle kohta otsust tegema. Liikmesriigid lepivad kokku sellise koostöö kestuse ja lõpetamise tingimused ning kulude jagamise osalevate liikmesriikide vahel. Lepingute eest, mis on seotud logistika ja diplomaatiliste suhetega vastuvõtjariigiga, vastutab üks liikmesriik.

3. Liikmesriigid tagavad kõikide teenuste osutamise jätkumise teiste liikmesriikidega tehtava koostöö lõpetamise korral.

Artikkel 42

Aukonsulite kasutamine

1. Aukonsulitele võidakse teha ülesandeks täita mõningaid või kõiki artikli 43 lõikes 6 loetletud ülesandeid. Tuleb võtta piisavaid meetmeid turvalisuse ja andmekaitse tagamiseks.

2. Kui aukonsul ei ole liikmesriigi riigiteenistuja, täidetakse kõnealuseid ülesandeid kooskõlas X lisas sätestatud nõuetega, välja arvatud nimetatud lisa punkti D alapunkti c sätted.

3. Kui aukonsul on liikmesriigi riigiteenistuja, tagab asjaomane liikmesriik, et kohaldatakse nõudeid, mis on samaväärsed nõuetega, mida kohaldataks juhul, kui ülesandeid täidaks liikmesriigi konsulaat.

Artikkel 43

Koostöö välise teenuseosutajatega

1. Liikmesriigid püüavad koos ühe või mitme liikmesriigiga teha koostööd välise teenuseosutajaga, ilma et sellega piirataks riigihanke- ja konkurentsieskirju.

2. Koostöö välise teenuseosutajaga põhineb õigusaktil, mis on kooskõlas lisas X sätestatud nõuetega.

3. Liikmesriigid vahetavad kohaliku Schengeni koostöö käigus teavet välise teenuseosutajate valiku ning asjaomaste õigusaktide tingimuste kehtestamise kohta.

4. Üksnes konsulaadil on volitused taotlusi läbi vaadata, vajaduse korral korraldada vestlusi, võtta vastu otsuseid taotluste kohta ning trükkida ja kinnitada viisakleebiseid.

5. Välisele teenuseosutajale ei anta ühelgi tingimusel juurdepääsu VISile. Juurdepääs VISile on ainult konsulaadi nõuetekohaste volitustega töötajatel.

6. Välisele teenuseosutajale võidakse anda ühe või mitme järgmise ülesande täitmine:

- a) viisanõuete kohta üldise teabe andmine ja taotluse vormide jagamine;
- b) kontrollküsimuste nimekirja alusel taotlejale teabe andmine nõutavate täiendavate dokumentide kohta;
- c) andmete ja taotluste kogumine (sealhulgas biomeetriliste tunnuste kogumine) ning taotluste edastamine konsulaadile;
- d) viisatasu kogumine;
- e) konsulaadi või välise teenuseosutaja juures toimuvate isikliku kohaleilmumise kohtumiste korraldamine;
- f) reisidokumentide (sealhulgas vajaduse korral ka keeldumisteade) äratoomine konsulaadist ning nende tagastamine taotlejale.

7. Valides väliseid teenuseosutajaid, kontrollib asjaomane liikmesriik või kontrollivad asjaomased liikmesriigid äriühingu maksevõimet ja usaldusväärsust (kaasa arvatud vajalikke litsentse, kannet äriregistris, äriühingu põhikirja, lepinguid pankadega) ja teevad kindlaks, et puudub huvide konflikt.

8. Asjaomane liikmesriik tagab või asjaomased liikmesriigid tagavad, et valitud väline teenuseosutaja vastab lõikes 2 osutatud õigusaktiga tema suhtes kehtestatud tingimustele.

9. Asjaomane liikmesriik vastutab või asjaomased liikmesriigid vastutavad andmekaitse eeskirjade kohaldamise eest andmete töötlemisel ning nende üle tehakse järelevalvet vastavalt direktiivi 95/46/EÜ artiklile 28.

Välise teenuseosutajaga tehtav koostöö ei piira ega välista asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide õigusaktidest tulenevat vastutust taotlejate isikuandmetega seotud kohustuste rikkumise ning lõikes 6 osutatud ülesannete täitmise eest. Käesoleva sättega ei piirata mis tahes meetet, mida võidakse võtta välise teenuseosutaja suhtes vastavalt asjaomase kolmanda riigi õigusaktidele.

10. Asjaomane liikmesriik pakub või asjaomased liikmesriigid pakuvad välisele teenuseosutajale koolitust, mille käigus antakse vajalikke oskusi ja piisavat teavet taotlejatele asjaomaste teenuste pakkumiseks.

11. Asjaomane liikmesriik jälgib või asjaomased liikmesriigid jälgivad tähelepanelikult lõikes 2 osutatud õigusakti täitmist, sealhulgas

- a) välise teenuseosutaja poolt taotlejatele üldise teabe andmist viisanõuete ja taotluse vormide kohta;
- b) kõiki tehnilisi ja korralduslikke turvameetmeid kaitsmaks isikuandmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise või juhusliku kaotsimineku, muutmise, ebaseadusliku avalikustamise või juurdepääsu eest, eelkõige juhul, kui koostöö hõlmab dokumentide ja andmete edastamist asjaomase liikmesriigi konsulaadile või asjaomaste liikmesriikide konsulaatidele, ning isikuandmete mis tahes muude ebaseaduslike töötlemisviiside eest;
- c) biomeetriliste tunnuste kogumist ja edastamist;
- d) meetmeid andmekaitse eeskirjade kohaldamise tagamiseks.

Sel eesmärgil teeb asjaomase liikmesriigi konsulaat või teevad asjaomaste liikmesriikide konsulaadid korrapäraselt pistelisi kontrollid välise teenuseosutaja ruumides.

12. Liikmesriigid tagavad kõikide teenuste osutamise jätkumise välise teenuseosutajaga tehtava koostöö lõpetamise korral.

13. Liikmesriigid esitavad komisjonile lõikes 2 osutatud õigusakti koopia.

Artikkel 44

Andmete krüpteerimine ja turvaline edastamine

1. Juhul kui liikmesriikide vahel on kokku lepitud esindamise kord, kui liikmesriigid teevad koostööd välise teenuseosutajaga ning kui kasutatakse aukonsuleid, tagab esindatav või asjaomane liikmesriik või tagavad esindatavad või asjaomased liikmesriigid, et andmed krüpteeritakse täielikult, olenemata sellest, kas esindava liikmesriigi asutus edastab neid esindatava liikmesriigi või esindatavate liikmesriikide asutustele, või kui väline teenuseosutaja või aukonsul edastab neid asjaomase liikmesriigi asutustele või asjaomaste liikmesriikide asutustele elektrooniliselt või füüsiliselt elektroonilistel andmekandjatel.

2. Kolmandates riikides, kus on keelatud krüpteerida andmeid, mida esindava liikmesriigi asutused edastavad elektrooniliselt esindatava liikmesriigi või esindatavate liikmesriikide asutustele või mida väline teenuseosutaja või aukonsul edastab elektrooniliselt asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide asutustele, ei luba esindatav liikmesriik või esindatavad liikmesriigid või asjaomane liikmesriik või asjaomased liikmesriigid esindaval liikmesriigil või välisel teenuseosutajal või aukonsulil andmeid elektrooniliselt edastada.

Sellisel juhul tagab esindatav või asjaomane liikmesriik või tagavad esindatavad või asjaomased esindatavad liikmesriigid, et esindava liikmesriigi asutused edastavad esindatava liikmesriigi või esindatavate liikmesriikide asutustele või et väline teenuseosutaja või aukonsul edastab asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide asutustele elektroonilised andmed füüsiliselt elektroonilistel andmekandjatel täielikult krüpteeritud kujul ning et seda teeb liikmesriigi konsulaarametnik või, kui konsulaarametniku kasutamine eeldab ebaproportsionaalsete või põhjendamatute meetmete võtmist, tehakse seda mõnel muul turvalisel ja ohutul viisil, näiteks kasutades asutatud ettevõtjaid, kellel on asjaomases kolmandas riigis tundlike dokumentide ja andmete transpordi kogemus.

3. Edastamise turvalisuse taset kohandatakse alati vastavalt andmete tundlikkusele.

4. Liikmesriigid või ühendus püüavad jõuda asjaomaste kolmandate riikidega kokkuleppele tühistada keeld krüpteerida andmeid, mida esindava liikmesriigi asutused edastavad elektrooniliselt esindatava liikmesriigi või esindatavate liikmesriikide asutustele või mida väline teenuseosutaja või aukonsul edastab asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide asutustele.

Artikkel 45

Liikmesriikide koostöö kaubanduslike vahendajatega

1. Liikmesriigid võivad taotluse esitamisel teha koostööd kaubanduslike vahendajatega, välja arvatud biomeetriliste tunnuste kogumiseks.

2. Kõnealune koostöö tugineb akrediteerimisele liikmesriikide asjaomaste asutuste poolt. Akrediteerimisel tuginetakse eelkõige järgmiste aspektide kontrollimisele:

- a) kaubandusliku vahendaja praegune staatus: kehtiv litsents, äriregistri kanne, lepingud pankadega;
- b) olemasolevad lepingud liikmesriikides asuvate äripartneritega, kes pakuvad majutust ja teisi paketteiseteenuseid;
- c) lepingud transpordiettevõtjatega, mis peavad hõlmama reisi sihtkohta ning tagatud ja fikseeritud tagasireisi.

3. Akrediteeritud kaubanduslike vahendajate üle tehakse järelevalvet korrapäraselt pisteliste kontrollidega, mis hõlmavad vestlusi või telefonivestlusi taotlejatega, reiside ja majutuse kontrolli, reisi- ja tervisekindlustuse piisavuse ja katvuse kontrolli seoses üksikute reisijatega, ning vajaduse korral grupi tagasi-pöördumisega seotud dokumentide kontrolli.

4. Kohaliku Schengeni koostöö käigus vahetatakse teavet akrediteeritud kaubanduslike vahendajate tegevuse kohta seoses avastatud eeskirjade eiramise ja kaubanduslike vahendajate esitatud taotluste põhjal viisa andmisest keeldumistega ning reisidokumentide võltsimiste ja plaanipärase reiside toimumata jäämise kohta.

5. Kohaliku Schengeni koostöö raames vahetatakse nimekirju kaubanduslikest vahendajatest, kelle iga konsulaat on akrediteerinud või kelle akrediteerimine on tühistatud, koos iga sellise tühistamise põhjustega.

Iga konsulaat tagab, et üldsust teavitatakse temaga koostööd tegevate akrediteeritud kaubanduslike vahendajate nimekirjast.

Artikkel 46

Statistika koostamine

Liikmesriigid koostavad viisasad käsitleva aastastatistika vastavalt XII lisas esitatud tabelile. Kõnealune statistika eelmise kalendriaasta kohta esitatakse 1. märtsiks.

Artikkel 47

Üldsuse teavitamine

1. Liikmesriikide keskasutused ja konsulaadid annavad üldsusele kogu asjakohase teabe viisa taotlemise kohta, eelkõige järgmise:

- a) viisa taotlemise kriteeriumid, tingimused ja menetlused;
- b) kohtumise kokkuleppimise võimalused, kui see on asjakohane;
- c) teave selle kohta, kuhu taotlust saab esitada (pädev konsulaat, ühine viisataotluskeskus või väline teenuseosutaja);
- d) akrediteeritud kaubanduslike vahendajate andmed;
- e) asjaolu, et artiklis 20 sätestatud templil ei ole mingit õiguslikku mõju;
- f) taotluste läbivaatamise tähtjaid vastavalt artikli 23 lõigetele 1, 2 ja 3;
- g) teave kolmandate riikide kohta, mille kodanike või teatava kategooria kodanike suhtes kohaldatakse eelnevat konsulteerimist või teavitamist;
- h) teave selle kohta, et taotlejat tuleb teavitada taotluste kohta tehtud negatiivsetest otsustest ning et kõnealuseid otsuseid tuleb põhjendada ning et taotlejatel, kelle taotlust ei ole rahuldatud, on õigus otsus vaidlustada, koos teabega selle kohta, milline on vaidlustamise korral kasutatav menetlus, sealhulgas pädev asutus ning kaebuse esitamise tähtjaid;
- i) teave selle kohta, et üksnes viisa omamine ei anna automaatset õigust sisenemiseks ning et viisaomanikult nõutakse välispiiril tõendeid, et nad täidavad Schengeni piirieskirjade artiklis 5 sätestatud sisenemise tingimusi.

2. Esindav liikmesriik ja esindatav liikmesriik teavitavad üldsust artiklis 8 osutatud esindamist käsitlevast kokkuleppest enne sellise kokkuleppe jõustumist.

V JAOTIS

KOHALIK SCHENGENI KOOSTÖÖ

Artikkel 48

Liikmesriikide konsulaatide kohalik Schengeni koostöö

1. Selleks, et tagada ühise viisapolitiika ühtlustatud kohaldamine, võttes vajaduse korral arvesse kohalikke olusid, teevad liikmesriikide konsulaadid ja komisjon igas jurisdiktsioonis koostööd ning hindavad vajadust kehtestada eelkõige

- a) ühtlustatud loetelu täiendavatest dokumentidest, mida taotleja peab esitama, võttes arvesse artiklit 14 ja II lisa;
- b) ühised kriteeriumid taotluste läbivaatamiseks seoses vabastustega viisatasu maksmisest vastavalt artikli 16 lõikele 5 ning taotluse vormi tõlkimisega seonduvate küsimustega vastavalt artikli 11 lõikele 5;
- c) ammendav nimekiri asukohariigi väljastatud reisidokumentidest, mida uuendatakse regulaarselt.

Kui punktide a kuni c hindamisel kohaliku Schengeni koostöö käigus selgub, et ühes või mitmes punktis on vajadus kohaliku ühtlustatud lähenemisviisi järele, võetakse sellist lähenemisviisi käsitlevad meetmed vastu vastavalt artikli 52 lõikes 2 osutatud menetlusele.

2. Kohaliku Schengeni koostöö käigus koostatakse ühine teabeleht ühtsete viisade, piiratud territoriaalse kehtivusega viisade ja lennujaama transiidiviisade kohta (nimelt viisadega kaasnevad õigused ja viisa taotlemise tingimused), mis vajaduse korral sisaldab lõike 1 punktis a osutatud loetelu täiendavatest dokumentidest.

3. Kohaliku Schengeni koostöö raames vahetatakse järgmist teavet:

- a) igakuine statistika nii antud ühtsete viisade, piiratud territoriaalse kehtivusega viisade ja lennujaama transiidiviisade kui ka rahuldamata jäetud viisataotluste kohta;
- b) teave seoses rände- ja/või julgeolekuohu hindamisega, näiteks:
 - i) asukohariigi sotsiaal-majanduslik ülesehitus;
 - ii) kohaliku tasandi teabeallikad, sealhulgas sotsiaalkindlustus, tervisekindlustus, maksuregistrid ning riiki sisene mine ja riigist väljumise registreerimine;
 - iii) vale-, võltsitud või järeletehtud dokumentide kasutamine;
 - iv) ebaseadusliku sisserände teed;
 - v) viisa andmisest keeldumised;
- c) teave koostöö kohta transpordiettevõtjatega;
- d) teave kindlustusseltside kohta, kes pakuvad nõuetekohast reisi- ja tervisekindlustust (sealhulgas kindlustuskaitse liigi ja võimaliku ülekindlustuse kontroll).

4. Korrapäraselt korraldatakse liikmesriikide ja komisjoni kohaliku Schengeni koostöö alaseid kohtumisi, kus arutatakse konkreetseid ühise viisapoliitika kohaldamisega seotud tegevuslikke küsimusi. Kõnealused kohtumised kutsuvad jurisdiktsiooni piires kokku komisjon, kui komisjoni taotlusel ei ole kokku lepitud teisiti.

Võib korraldada ühte küsimust käsitlevaid kohtumisi ja luua alltöörühmi, mis käsitlevad kohaliku Schengeni koostöö konkreetseid küsimusi.

5. Kohaliku Schengeni koostöö alaste kohtumiste kohta koostatakse süstemaatiliselt koondaruanded, mida levitatakse kohalikul tasandil. Komisjon võib aruannete koostamise delegeerida liikmesriigile. Iga liikmesriigi konsulaat edastab need aruanded oma keskasutustele.

Kõnealuste aruannete põhjal koostab komisjon iga jurisdiktsiooni kohta iga-aastase aruande, mis esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Nende liikmesriikide konsulaatide esindajaid, kes ei kohalda viisasid käsitlevat ühenduse *acquis*'d, või kolmandate riikide konsulaatide esindajaid võib üksikjuhtumipõhiselt kutsuda osalema kohtumistel, kus vahetatakse teavet viisadega seonduvates küsimustes.

VI JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 49

Olümpia- ja paraolümpiamänge puudutav kord

Olümpia- ja paraolümpiamänge võõrustavad liikmesriigid kohaldavad XI lisas sätestatud viisade andmist hõlbustavaid erimenetlusi ja -tingimusi.

Artikkel 50

Lisade muutmine

Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, mis on seotud I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII ja XII lisa muutmisega, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 51

Viisaeeskirja praktilise kohaldamise juhised

Käesoleva määruse sätete praktilise kohaldamise juhised koostatakse vastavalt artikli 52 lõikes 2 osutatud menetlusele.

Artikkel 52

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee (edaspidi „viisakomitee“).
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid ning tingimust, et selle menetluse kohaselt vastu võetud rakendusmeetmetega ei muudeta käesoleva määruse olulisi sätteid.

Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 53

Teavitamine

1. Liikmesriigid teavitavad komisjoni järgmisest:
 - a) artiklis 8 osutatud esindamist käsitlevatest kokkulepetest;
 - b) kolmandatest riikidest, mille kodanikelt liikmesriigid nõuavad vastavalt artiklile 3 lennujaama transiidiviisat, kui sellised isikud läbivad nende liikmesriikide territooriumil asuvate lennujaamade rahvusvahelisi transiidialasid;
 - c) kohaldamise korral artikli 14 lõikes 4 osutatud siseriiklikust vormist ülalpidamise ja/või eramajutuse olemasolu tõendamiseks;
 - d) nende kolmandate riikide nimekirjast, mille puhul on nõutav artikli 22 lõikes 1 osutatud eelnev konsulteerimine;
 - e) nende kolmandate riikide nimekirjast, mille puhul on nõutav artikli 31 lõikes 1 osutatud teavitamine;
 - f) viisakleebise märkuste osasse tehtud täiendavatest siseriiklikest kannetest vastavalt artikli 27 lõikele 2;
 - g) ametiasutustest, mis on pädevad viisasid pikendama, vastavalt artikli 33 lõikele 5;
 - h) vastavalt artiklile 40 valitud koostöövormidest;
 - i) statistikast, mis on koostatud vastavalt artiklile 46 ja XII lisale.

2. Komisjon teeb lõike 1 kohaselt esitatud teabe kättesaadavaks liikmesriikidele ja üldsusele pidevalt ajakohastatava elektroonilise väljaande vahendusel.

Artikkel 54

Määruse (EÜ) nr 767/2008 muutmine

Määrust (EÜ) nr 767/2008 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 4 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

- a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) „ühtne viisa” – vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 810/2009 (millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (*) artikli 2 lõikes 3 sätestatud määratlusele;

(*) ELT L 243, 15.9.2009, lk 1”;

- b) punkt b jäetakse välja;

- c) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) „lennujaama transiidiviisa” – vastavalt määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 2 lõikes 5 sätestatud määratlusele;”

- d) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) „piiratud territoriaalse kehtivusega viisa” – vastavalt määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 2 lõikes 4 sätestatud määratlusele;”

- e) punkt e jäetakse välja.

- 2) Artikli 8 lõikes 1 asendatakse tekst „Taotluse vastuvõtmisel” järgmisega:

„Kui taotlus on määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 19 kohaselt vastuvõetav.”

- 3) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Taotluse sisestatavad andmed”;

- b) punkti 4 muudetakse järgmiselt:

- i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) perekonnanimi, sünnijärgne perekonnanimi (varasem perekonnanimi või varasemad perekonnanimed), eesnimi või eesnimed; sünniaeg, -koht ja -riik ning sugu;”

- ii) punkt e jäetakse välja;

- iii) punkt g asendatakse järgmisega:

„g) sihtkohaks olev liikmesriik või olevad liikmesriigid ning kavandatud viibimise või transiidi kestus;”

iv) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) reisi peamine eesmärk (peamised eesmärgid);”;

v) punkt i asendatakse järgmisega:

„i) kavandatav Schengeni alasse saabumise kuupäev ja kavandatav Schengeni alast lahkumise kuupäev;”;

vi) punkt j asendatakse järgmisega:

„j) esimese sisenemise liikmesriik;”;

vii) punkt k asendatakse järgmisega:

„k) taotleja kodune aadress;”;

viii) punktis l asendatakse sõna „õppeasutuse” sõnaga „haridusasutuse”;

ix) punktis m asendatakse sõnad „isa ja/või ema” sõnadega „vanema õigusi teostava isiku või seadusliku eestkostja”.

4) Artikli 10 lõikele 1 lisatakse järgmine punkt:

„k) vajaduse korral teave selle kohta, et viisakleebis on täidetud käsitsi.”.

5) Artikli 11 sissejuhatuse asendatakse järgmise tekstiga:

„Kui teist liikmesriiki esindav viisasid andev asutus lõpetab taotluse läbivaatamise, lisab ta taotluse toimikusse järgmised andmed:”.

6) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) olekuteave viisa andmisest keeldumise kohta ning selle kohta, kas asutus keeldus viisa andmisest teise liikmesriigi nimel;”;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Taotluse toimikust selgub (selguvad) ka viisa andmisest keeldumise põhjus(ed), milleks on üks või mitu järgmistest põhjustest:

a) taotleja:

i) esitab vale, võltsitud või järeletehtud reisidokumendi;

ii) ei esita põhjendusi kavandatud viibimise eesmärgi ja tingimuste kohta;

iii) ei esita tõendeid piisavate elatusvahendite olemasolu kohta nii kavandatud viibimise ajaks kui ka päritolu- või elukohariiki tagasipöördumiseks või transiidiks kolmandasse riiki, kuhu lubamises ta on kindel, või selle kohta, et ta saab selliseid vahendeid seaduslikul viisil omandada;

iv) on jooksva kuuekuulise ajavahemiku jooksul juba viibinud liikmesriikide territooriumil kolm kuud ühtse viisa või piiratud territoriaalse kehtivusega viisa alusel;

v) on isik, kelle kohta on SISis hoiatusteadete sisenemise keelamiseks;

vi) on ohuks mis tahes liikmesriigi avalikule korrale, sisejulgeolekule, rahvatervisele Schengeni piirieskirjade artikli 12 punkti 9 tähenduses või rahvusvahelistele suhetele, eelkõige kui tema kohta on liikmesriikide siseriiklikesse andmebaasidesse kantud hoiatusteadete sisenemise keelamiseks samadel põhjustel;

vii) ei esita tõendeid piisava reisi- ja tervisekindlustuse olemasolu kohta juhul, kui see on vajalik;

b) kavandatava viibimise eesmärgi ja tingimuste kohta esitatud põhjendused ei olnud usaldusväärsed;

c) taotleja kavatsust lahkuda liikmesriikide territooriumilt enne taotletava viisa kehtivusaja lõppu ei olnud võimalik kindlaks teha;

d) puuduvad piisavad tõendid selle kohta, et taotlejal ei olnud võimalust eelnevalt viisat taotleda, mis oleks aluseks viisa andmisele piiril.”

7) Artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13

Viisa tühistamise või kehtetuks tunnistamise korral lisatavad andmed

1. Kui on tehtud otsus viisa tühistada või kehtetuks tunnistada, lisab viisasid väljastav asutus, kes asjaomase otsuse langetas, taotluse toimikusse järgmised andmed:

a) olekuteave, mis näitab, et viisa on tühistatud või kehtetuks tunnistatud;

b) viisa tühistanud või kehtetuks tunnistanud asutus, sealhulgas tema asukoht;

c) otsuse vastuvõtmise koht ja kuupäev.

2. Taotluse toimikust selgub (selguvad) ka viisa tühistamise või kehtetuks tunnistamise põhjus(ed), milleks on
- a) üks või mitu artikli 12 lõikes 2 loetletud põhjustest;
- b) viisaomaniku taotlus viisa kehtetuks tunnistamiseks.”
- 8) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:
- a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:
- i) sissejuhatus asendatakse järgmisega:
- „1. Kui võetakse vastu otsus pikendada välja antud viisa kehtivust ja/või viibimise kestust, lisab viisasid väljastav asutus, kes viisat pikendas, taotluse toimikusse järgmised andmed:”;
- ii) punkt d asendatakse järgmisega:
- „d) pikendatud viisa viisakleebise number;”
- iii) punkt g asendatakse järgmisega:
- „g) territoorium, kus viisaomanikul on lubatud reisida, kui pikendatud viisa territoriaalne kehtivus erineb esialgse viisa territoriaalsest kehtivusest;”
- b) lõike 2 punkt c jäetakse välja.
- 9) Artikli 15 lõikes 1 asendatakse sõnad „, nende kehtivusaja pikendamise või lühendamise kohta” sõnadega „või pikendamise kohta”.
- 10) Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:
- a) punkt 4 asendatakse järgmisega:
- „4. esimese sisenemise liikmesriik;”;
- b) punkt 6 asendatakse järgmisega:
- „6. välja antud viisa liik;”;
- c) punkt 11 asendatakse järgmisega:
- „11. reisi peamine eesmärk (peamised eesmärgid);”.
- 11) Artikli 18 lõike 4 punktis c, artikli 19 lõike 2 punktis c, artikli 20 lõike 2 punktis d ja artikli 22 lõike 2 punktis d jäetakse välja sõnad „või lühendatud”.
- 12) Artikli 23 lõike 1 punktis d jäetakse välja sõna „lühendamise”.
- Artikkel 55*
- Määruse (EÜ) nr 562/2006 muutmine**
- Määruse (EÜ) nr 562/2006 V lisa A osa muudetakse järgmiselt:
- a) punkti 1 alapunkt c asendatakse järgmisega:
- „c) vastavalt vajadusele kas tühistab viisa või tunnistab selle kehtetuks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 810/2009 (millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (*) artiklis 34 sätestatud tingimustele;
- (*) ELT L 243, 15.9.2009, lk 1.”;
- b) punkt 2 jäetakse välja.
- Artikkel 56*
- Kehtetuks tunnistamine**
1. Käesolevaga tunnistatakse kehtetuks 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artiklid 9 kuni 17.
2. Käesolevaga tunnistatakse kehtetuks
- a) Schengeni täitevkomitee 28. aprilli 1999. aasta otsus SCH/Com-ex (99) 13 (ühised konsulaarjuhised, sealhulgas lisad);
- b) Schengeni täitevkomitee 14. detsembri 1993. aasta otsused SCH/Com-ex (93) 21 (ühtse viisa pikendamise kohta) ja SCH/Com-ex (93) 24 (ühtse viisa tühistamise, kehtetuks tunnistamise ja kehtivuse lühendamise ühiste põhimõtete kohta), Schengeni täitevkomitee 22. detsembri 1994. aasta otsus SCH/Com-ex (94) 25 (ühtse viisa andmist käsitlevate statistiliste andmete vahetamise kohta), Schengeni täitevkomitee 21. aprilli 1998. aasta otsus SCH/Com-ex (98) 12 (väljastatud viisasid käsitlevate statistiliste andmete vahetamise kohta) ja Schengeni täitevkomitee 16. detsembri 1998. aasta otsus SCH/Com-ex (98) 57 (kutse, sponsorluse ja majutust käsitleva teabe tõendamise ühtse vormi kehtestamise kohta);
- c) 4. märtsi 1996. aasta ühismeede 96/197/JSK (mis käsitleb lennujaamade transiidikorda) ⁽¹⁾;
- d) nõukogu 24. aprilli 2001. aasta määrus (EÜ) nr 789/2001 (millega viisataotluste läbivaatamise teatavate üksikasjalike eeskirjade ja praktiliste menetluste rakendamisvolitused jäetakse nõukogule) ⁽²⁾;
- ⁽¹⁾ EÜT L 63, 13.3.1996, lk 8.
⁽²⁾ EÜT L 116, 26.4.2001, lk 2.

- e) nõukogu 28. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1091/2001 (liikumisvabaduse kohta pikaajalise viisa alusel) ⁽¹⁾;
- f) nõukogu 27. veebruari 2003. aasta määrus (EÜ) nr 415/2003 (viisade andmise kohta piiril, kaasa arvatud selliste viisade andmine läbisõidul olevatele meremeestele) ⁽²⁾;
- g) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 390/2009 (millega muudetakse viisaid käsitlevaid ühiseid konsulaarjuhiseid diplomaatilistele ja konsulaaresindustele seoses biomeetria kasutuselevõtmisega ning viisataotluste vastuvõtmise ja menetlemise korraldamise sätete lisamisega) ⁽³⁾ artikkel 2.

3. Viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt XIII lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 57

Järelevalve ja hindamine

1. Kahe aasta möödumisel käesoleva määruse kõigi sätete kohaldatavaks muutumisest esitab komisjon hinnangu määruse kohaldamise kohta. Nimetatud üldhinnangus vaadatakse läbi saavutatud tulemused võrreldes seatud eesmärkidega ning käesoleva määruse sätete rakendamine, ilma et sellega piirataks lõikes 3 osutatud aruannete esitamist.
2. Komisjon edastab lõikes 1 osutatud hinnangu Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Kõnealusele hinnangule tuginedes esitab komisjon vajaduse korral asjakohased ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks.
3. Kolm aastat pärast seda, kui VIS on käivitatud ning seejärel iga nelja aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse artiklite 13, 17 ja 40 kuni 44 rakendamise kohta aruande, milles käsitletakse biomeetriliste tunnustega seotud andmete kogumist ja kasutamist, Rahvusvahelise Tsiiviillennundusorganisatsiooni valitud

standardi asjakohasust, andmekaitse eeskirjade järgimist, väliste teenuseosutajatega (eelkõige biomeetriliste andmete kogumisega seoses) tehtava koostööga seotud kogemusi, sõrmejälgede kopeerimisel 59 kuu reegli kohaldamist ning taotlustega seonduvate menetluste korraldamist. VIS määruse artikli 17 lõigete 12, 13 ja 14 ning artikli 50 lõike 4 kohaselt sisaldab aruanne samuti juhtumeid, kui sõrmejälgi ei saanud faktiliselt esitada või kui nende esitamine ei olnud õiguslikel põhjustel nõutav, ning selliste juhtumite osakaalu võrreldes juhtumite arvuga, mil sõrmejäljed võeti. Aruanne sisaldab teavet juhtumite kohta, mil isikule, kes ei saanud sõrmejälgi faktiliselt esitada, keelduti viisat andmast. Vajaduse korral lisatakse aruandele asjakohased ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks.

4. Lõikes 3 osutatud aruannetest esimeses käsitletakse samuti küsimust, kas alla 12-aastastelt lastelt isikusamasuse tuvastamiseks ja isiku kontrollimiseks sõrmejälgede võtmise usaldusväärsus on piisav, ning eelkõige seda, kuidas sõrmejäljed vanusega muutuvad, tuginedes seejuures komisjoni ülesandel tehtud uuringu tulemustele.

Artikkel 58

Jõustumine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Seda kohaldatakse alates 5. aprillist 2010.
3. Artiklit 52 ja artikli 53 lõike 1 punkte a kuni h ning lõiget 2 kohaldatakse alates 5. oktoobrist 2009.
4. Schengeni konsultatsioonivõrgu (tehnilised näitajad) puhul kohaldatakse artikli 56 lõike 2 punkti d alates VIS määruse artiklis 46 osutatud kuupäevast.
5. Artikli 32 lõikeid 2 ja 3, artikli 34 lõikeid 6 ja 7 ning artikli 35 lõiget 7 kohaldatakse alates 5. aprillist 2011.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepinguga.

Brüssel, 13. juuli 2009

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
E. ERLANDSSON

⁽¹⁾ EÜT L 150, 6.6.2001, lk 4.

⁽²⁾ ELT L 64, 7.3.2003, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 131, 28.5.2009, lk 1.

I LISA

Taotluse ühtlustatud vorm ⁽¹⁾

	Schengeni viisa taotlus Taotluse vorm on tasuta	FOTO
--	---	------

1. Perekonnanimi (x)				Täidab ametiasutus Taotluse esitamise kuupäev: Viisataotluse number: Taotlus esitatud: ☐ saatkonnale/konsulaadile ☐ ühisele viisataotluskeskusele ☐ teenuseosutajale ☐ kaubanduslikule vahendajale ☐ piiril Nimi: ☐ Muu Taotluse menetleja: Täiendavad dokumendid: ☐ reisidokument ☐ elatusvahendid ☐ küllakutse ☐ transpordivahendid ☐ reisi- ja tervisekindlustus ☐ muu: Viisaotsus: ☐ andmisest keeldutud ☐ Välja antud: ☐ A ☐ C ☐ LTV ☐ Kehtiv: alates kuni Sisenemiste arv: ☐ 1 ☐ 2 ☐ mitmekordne Päevade arv:
2. Sünnijärgne perekonnanimi / sünnijärgsed perekonnanimed (varasemad perekonnanimed) (x)				
3. Eesnimi (-nimed) (x)				
4. Sünniaeg (päev, kuu, aasta)	5. Sünnikoht	7. Praegune kodakondsus Kodakondsus sündimisel (kui erineb praegusest):		
6. Sünniriik				
8. Sugu ☐ Mees ☐ Naine		9. Perekonnaseis ☐ Vallaline ☐ Abielus ☐ Abikaasast lahus elav ☐ Lahutatud ☐ Lesk ☐ Muu (täpsustada)		
10. Alaealiste puhul: perekonnanimi, eesnimi, aadress (kui erineb taotleja omast) ja vanema õigusi teostava isiku/ seadusliku eestkostja kodakondsus				
11. Isikukood, kui see on asjakohane				
12. Reisidokumendi liik ☐ Tavapass ☐ Diplomaatiline pass ☐ Teenistuspass ☐ Ametipass ☐ Eripass ☐ Muu reisidokument (täpsustada)				
13. Reisidokumendi number	14. Väljaandmise kuupäev	15. Kehtiv kuni	16. Välja andnud	
17. Taotleja kodune aadress ja e-posti aadress			Telefoninumber (-numbrid)	
18. Elukoht muus riigis kui praeguse kodakondsuse järgses riigis ☐ Ei ☐ Jah. Elamisluba või samaväärne luba number kehtiv kuni				
* 19. Elukutse (kellena praegu töötate?)				
* 20. Tööandja nimi, aadress ja telefoninumber; õpilaste ja üliõpilaste puhul haridusasutuse nimi ja aadress				
21. Reisi peamine eesmärk (peamised eesmärgid): ☐ Turism ☐ Ärireis ... ☐ Sugulaste või sõprade külastamine ... ☐ Kultuur ... ☐ Sport ... ☐ Ametireis ☐ Meditsiinilised põhjused ☐ Õpingud ... ☐ Transiit ... ☐ Lennujaamatransiit ... ☐ Muu (täpsustada)				

⁽¹⁾ Norra, Islandi või Šveitsi puhul logot vaja ei ole.

22. Sihtliikmesriik (sihtliikmesriigid)	23. Esimese sisenemise liikmesriik	
24. Taotletavate sisenemiste arv ☐ Ühekordne sisenemine ... ☐ Kahekordne sisenemine ... ☐ Mitmekordne sisenemine	25. Kavandatava viibimise või transiidi kestus Märkida päevade arv	

ELi, EMP või Šveitsi kodanike pereliikmed (abikaasa, lapsed või ülalpeetavad ülenejad sugulased), kes kasutavad vaba liikumise õigust, ei pea tärniga (*) märgistatud välja täitma. ELi, EMP või Šveitsi kodanike pereliikmed esitavad sugulust tõendavad dokumendid ning täidavad väljad nr 34 ja 35.

(x) Väljad 1–3 täidetakse kooskõlas reisidokumendis olevate andmetega.

26. Schengeni viisad, mis on antud viimase kolme aasta jooksul ☐ Ei ☐ Jah. Kehtivusaeg (-ajad) alates kuni		
27. Schengeni viisa taotlemisega seoses varasemalt võetud sõrmejäljed ☐ Ei ☐ Jah Kuupäev, kui on teada		
28. Sihtriiki sisenemise luba, kui see on asjakohane Välja andnud Kehtiv alates kuni		
29. Kavandatav Schengeni alale saabumise kuupäev	30. Kavandatav Schengeni alalt lahkumise kuupäev	
* 31. Liikmesriigis (-riikides) elava(te) küllakutsuja(te) perekonna- ja eesnimi (-nimed). Muul juhul hotelli(de) või ajutis(t)e majutuskoha (-kohtade) nimi (nimed) liikmesriigis (-riikides)		
Küllakutsuja(te) / hotelli(de) / ajutis(t)e majutuskoha (-kohtade) aadress(id) ja e-posti aadress(id)	Telefoni- ja faksinumber	
* 32. Küllakutse esitanud ettevõtte/organisatsiooni nimi ja aadress	Ettevõtte/organisatsiooni telefoni- ja faksinumber	
Ettevõtte/organisatsiooni kontaktisiku perekonna- ja eesnimi, aadress, telefon, faks ja e-posti aadress		
* 33. Reisikulud ja elamiskulud taotleja viibimise ajal kannab		
☐ taotleja ise Elatusvahendid ☐ Sularaha ☐ Reisisekid ☐ Krediitkaart ☐ Ettemakstud majutus ☐ Ettemakstud transport ☐ Muu (täpsustada)	☐ sponsor (võõrustaja, ettevõtte, organisatsioon) (täpsustada) ☐ märgitud väljal 31 või 32 ☐ muu (täpsustada) Elatusvahendid ☐ Sularaha ☐ Majutus olemas ☐ Kõik kulud on viibimise ajal kaetud ☐ Ettemakstud transport ☐ Muu (täpsustada)	

34. ELi, EMP või Šveitsi kodanikust pereliikme isikuandmed			
Perekonnanimi		Eesnimi (-nimed)	
Sünnikuupäev	Kodakondsus	Reisidokumendi või isikutunnistuse number	
35. Sugulusside ELi, EMP või Šveitsi kodanikuga ☐ abikaasa ☐ laps ☐ lapselaps ☐ ülalpeetav üleneja sugulane			
36. Koht ja kuupäev		37. Allkiri (alaealise puhul vanema õigusi teostava isiku / seadusliku eestkostja allkiri)	

Olen teadlik, et viisa andmisest keeldumise korral viisatasu ei tagastata.

Kohaldatakse mitmekordse viisa taotlemisel (vt väli nr 24):

olen teadlik, et mul peab olema nõuetekohane reisi- ja tervisekindlustus esimese viibimise ajaks ja kõigiks järgmisteks külastusteks liikmesriikide territooriumile.

Ma olen teadlik alljärgnevast ning annan selleks oma nõusoleku: käesoleva taotluse vormiga nõutavate andmete kogumine ning minu pildistamine ja vajaduse korral sõrmejälgede võtmine on viisataotluse läbivaatamiseks kohustuslik. Kõik mind puudutavad isikuandmed, mis on esitatud viisataotluse vormil, ning minu sõrmejäljed ja foto edastatakse liikmesriikide asjaomastele ametiasutustele, kes neid andmeid töötlevad, et teha otsus minu viisataotluse kohta.

Kõnealused andmed ja ka andmed, mis puudutavad otsust minu taotluse kohta või otsust välja antud viisa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või pikendamise kohta, sisestatakse viisainfosüsteemi (VIS) ⁽¹⁾ ja neid säilitatakse seal viis aastat, mille jooksul on teabele juurdepääs viisaküsimustega tegelevatel asutustel ja pädevatel asutustel, kes kontrollivad viisasid välispiiridel ja liikmesriikides, sisserände ja varjupaigataotlustega tegelevatel liikmesriikide ametiasutustel eesmärgiga kontrollida, kas liikmesriikide territooriumile seadusliku sisenemise ning seal viibimise ja elamise tingimused on täidetud, tuvastada isikud, kes ei täida või kes enam ei täida selliseid tingimusi, vaadata läbi varjupaigataotlusi ja võtta vastu otsused selliste läbivaatamiste eest vastutajate kohta. Teatud tingimustel on andmed kättesaadavad ka liikmesriikide määratud ametiasutustele ja Europolile terroriakide ja teiste raskete kuritegude vältimise, avastamise ja uurimise eesmärgil. Andmete töötlemise eest vastutav liikmesriigi ametiasutus on [...].

Olen teadlik sellest, et mul on õigus saada ükskõik millises liikmesriigis teade viisainfosüsteemi sisestatud mind puudutavate isikuandmete kohta ja selle kohta, milline liikmesriik on kõnealused andmed viisainfosüsteemi sisestanud, ning taotleda minu kohta käivate ebatäpsete andmete parandamist või ebaseaduslikult töödeldavate mind puudutavate andmete kustutamist. Minu selgelt väljendatud nõudmise korral teavitab minu taotlust läbi vaatav asutus mind sellest, kuidas ma saan kasutada oma õigust kontrollida mind puudutavaid isikuandmeid ning lasta neid parandada või need kustutada, sealhulgas sellest, millised on sellekohased õiguskaitsevahendid vastavalt asjaomase riigi õigusele. Isikuandmete kaitset käsitlevate kaebustega tegeleb asjaomase liikmesriigi riiklik järelevalveasutus [kontaktandmed].

Kinnitan, et olen esitanud õiged ja täielikud andmed. Olen teadlik, et valeandmete esitamisel lükatakse minu taotlus tagasi või tühistatakse juba antud viisa ning mind võidakse taotlust menetleva liikmesriigi õiguse kohaselt vastutusele võtta.

Juhul kui viisa antakse, kohustun lahkuma liikmesriikide territooriumilt enne viisa kehtivusaja lõppemist. Mind on teavitatud, et viisa omamine on ainult üks tingimus liikmesriikide Euroopa territooriumile sisenemiseks. Viisa andmine ei tähenda, et mul on õigus nõuda kahjutasu, kui ma ei täida määruse (EÜ) nr 562/2006 (Schengeni piirieskirjade) artikli 5 lõike 1 asjakohaste sätteid ja mind ei lubata seetõttu riiki. Sisenemise tingimusi kontrollitakse uuesti liikmesriikide Euroopa territooriumile sisenemisel.

Koht ja kuupäev	Allkiri (alaealise puhul vanema õigusi teostava isiku / seadusliku eestkostja allkiri):
-----------------	--

II LISA

Mitteammendav loetelu täiendavatest dokumentidest

Viisataotleja esitatavad täiendavad dokumendid, millele osutatakse artiklis 14, võivad olla järgmised.

A. REISI EESMÄRGIGA SEOTUD DOKUMENDID**1. Ärireisi puhul:**

- a) ettevõtte või asutuse kutse osalemiseks kaubandus-, tööstus- või tööalastel nõupidamistel, konverentsidel või üritustel;
- b) muud dokumendid, mis tõendavad äri- või tööalaste suhete olemasolu;
- c) vajaduse korral messide ja kongresside piletid;
- d) äriühingu äritegevust tõendavad dokumendid;
- e) äriühingus taotleja tööalast staatust tõendavad dokumendid.

2. Õpingute või muu koolitusega seotud reise puhul:

- a) tõend haridusasutuse nimekirja kandmise kohta kutseõppe- või teoreetilistel kursustel osalemiseks baas- või täiendkoolituse raames;
- b) üliõpilaspiletid või tunnistused kursuste kohta, millel osaletakse.

3. Turismireisi või isiklikel põhjustel tehtava reisi puhul:

- a) majutusega seotud dokumendid:
 - küllakutse võõrustajalt, kui peatutakse võõrustaja juures;
 - dokument majutusettevõttelt või mis tahes muu asjakohane dokument, mis tõendab kavandatavat majutust;
- b) reisi teekonnaga seotud dokumendid:
 - organiseeritud reisi broneeringu kinnitus või kavandatavaid reisiplane käsitlev muu asjakohane dokument;
 - transiidi korral: viisa või muu luba kolmandasse sihtriiki sisenemiseks; piletid reisi jätkamiseks.

4. Poliitika-, teadus-, kultuuri- ja spordialaste või religioossete üritustega seoses või muudel põhjustel tehtava reisi puhul:

- kutsed, piletid, tõendid nimekirja kandmise kohta või programmid, milles on (võimaluse korral) märgitud võõrustava organisatsiooni nimi ja viibimise kestus, või muud reisi eesmärki käsitlevad asjakohased dokumendid.

5. Reisi puhul, kus ametlike delegatsioonide liikmed osalevad asjaomase kolmanda riigi valitsusele saadetud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid liikmesriigi territooriumil:

- asjaomase kolmanda riigi ametiasutuse kiri, milles kinnitatakse, et taotleja kuulub ametlikku delegatsiooni, mis reisib liikmesriiki eesmärgiga osaleda eespool nimetatud üritustel, koos ametliku kutse koopiaga.

6. Meditsiinilistel põhjustel toimuva reisi puhul:

- meditsiinasutuse ametlik dokument, millega tõendatakse, et arstiabi tuleb osutada kõnealuses meditsiinasutuses, ja tõend, et on olemas piisavad rahalised vahendid ravi eest tasumiseks.

B. DOKUMENDID, MIS VÕIMALDAVAD HINNATA TAOTLEJA KAVATSUST LIIKMESRIIKIDE TERRITOORIUMILT LAHKUDA

1. Tagasisõidu- või edasi-tagasi pileti broneering.
2. Tõendid rahaliste vahendite olemasolu kohta elukohariigis.
3. Tõendid töötamise kohta: pangakonto väljavõtted.
4. Tõendid kinnisvara omamise kohta.
5. Tõendid sidemete kohta elukohariigiga: perekondlikud sidemed; ametialane seisund.

C. TAOTLEJA PEREKONNAGA SEOTUD DOKUMENDID

1. Vanema õigusi teostava isiku või seadusliku eestkostja nõusolek (juhul kui alaealine ei reisi nendega koos).
 2. Tõendid perekondlike sidemete kohta võõrustava/küllakutsuva isikuga.
-

III LISA

VIISATAOTLUSE VASTUVÕETAVUST KINNITAVA TEMPLI ÜHTNE VORM JA KASUTAMINE

... viisa ... ⁽¹⁾

xx/xx/xxxx ⁽²⁾ ... ⁽³⁾

Näide

C-viisa FR

22.4.2009 Consulat de France

Djibouti

Tempel lüüakse reisidokumendi esimesele vabale leheküljele, millel ei ole sissekandeid ega templeid.

⁽¹⁾ Taotlust läbi vaatava liikmesriigi kood. Kasutatakse VII lisa punktis 1.1 esitatud koode.

⁽²⁾ Taotluse kuupäev (kaheksa numbrit: pp/kk/aaaa).

⁽³⁾ Viisataotlust läbi vaatav asutus.

IV LISA

Ühine nimekiri määruse (EÜ) nr 539/2001 I lisas loetletud kolmandatest riikidest, kelle kodanikelt nõutakse lennujaama transiidiviisat liikmesriikide territooriumil asuvate lennujaamade rahvusvaheliste transiidialade läbimisel

AFGANISTAN

BANGLADESH

KONGO DEMOKRAATLIK VABARIIK

ERITREA

ETIOOPIA

GHANA

IRAAN

IRAAK

NIGEERIA

PAKISTAN

SOMAALIA

SRI LANKA

V LISA

NIMEKIRI ELAMISLUBADEST, MIS ANNAVAD NENDE OMANIKELE ÕIGUSE LÄBIDA LIIKMESRIIKIDE LENNUJAAMU ILMA LENNUJAAMA TRANSIIDIVIISATA**ANDORRA:**

- Tarjeta provisional de estancia y de trabajo (ajutine elamis- ja tööluba) (valge). Selline luba antakse hooajatöötajatele; kehtivusaeg sõltub töösuhte kestusest, kuid ei tohi ületada kuut kuud. Luba ei saa pikendada;
- Tarjeta de estancia y de trabajo (elamis- ja tööluba) (valge). Luba antakse kuueks kuuks ja seda võib aasta võrra pikendada;
- Tarjeta de estancia (elamisluba) (valge). Luba antakse kuueks kuuks ja seda võib aasta võrra pikendada;
- Tarjeta temporal de residencia (tähtajaline elamisluba) (roosa). Luba antakse üheks aastaks ja seda võib kahel korral aasta võrra pikendada;
- Tarjeta ordinaria de residencia (tavaline elamisluba) (kollane). Luba antakse kolmeks aastaks ja seda võib kolme aasta võrra pikendada;
- Tarjeta privilegiada de residencia (eri-elamisluba) (roheline). Luba antakse viieks aastaks ja seda võib viie aasta kaupa pikendada;
- Autorización de residencia (elamisluba) (roheline). Luba antakse üheks aastaks ja seda võib kolme aasta kaupa pikendada;
- Autorización temporal de residencia y de trabajo (tähtajaline elamis- ja tööluba) (roosa). Luba antakse kaheks aastaks ja seda võib kahe aasta võrra pikendada;
- Autorización ordinaria de residencia y de trabajo (tavaline elamis- ja tööluba) (kollane). Luba antakse viieks aastaks;
- Autorización privilegiada de residencia y de trabajo (spetsiaalne elamis- ja tööluba) (roheline). Luba antakse kümneks aastaks ja seda võib kümne aasta kaupa pikendada.

KANADA:

- Permanent resident card (alaline elamisluba, plastikkaart).

JAAPAN:

- Re-entry permit to Japan (Jaapanisse taassisenemise luba).

SAN MARINO:

- Permesso di soggiorno ordinario (validità illimitata) (tavaline elamisluba (tähtajatu));
- Permesso di soggiorno continuativo speciale (validità illimitata) (spetsiaalne alaline elamisluba (tähtajatu));
- Carta d'identità de San Marino (validità illimitata) (San Marino isikutunnistus (tähtajatu)).

AMEERIKA ÜHENDRIIGID:

- Form I-551 permanent resident card (alaline elamisluba, kehtib kaks kuni kümme aastat);
- Form I-551 Alien registration receipt card (välismaalase elamisluba, kehtib kaks kuni kümme aastat);
- Form I-551 Alien registration receipt card (välismaalase elamisluba, tähtajatu);
- Form I-327 re-entry document (taassisenemise dokument, kehtib kaks aastat – antakse I-551 omanikele);
- Resident alien card (välismaalasest residendi isikutunnistus kehtivusajaga kaks kuni kümme aastat või tähtajatu. See dokument on piisav üksnes juhul, kui omanik ei ole viibinud väljaspool Ameerika Ühendriike üle ühe aasta);
- Permit to re-enter (taassisenemise luba, mille kehtivusaeg on kaks aastat. See dokument on piisav üksnes juhul, kui omanik ei ole viibinud väljaspool Ameerika Ühendriike üle kahe aasta);
- Kehtiv alalise elamisloa tempel kehtivas passis (kehtivusaeg üks aasta alates väljaandmise kuupäevast).

VI LISA

STANDARDVORM VIISA ANDMISEST KEELDUMISEST, VIISA TÜHISTAMISEST VÕI KEHTETUKS TUNNISTAMISEST TEATAMISEKS JA SELLE PÕHJENDAMISEKS

⁽¹⁾

VIISA ANDMISEST KEELDUMINE / VIISA TÜHISTAMINE / VIISA KEHTETUKS TUNNISTAMINE

Lugupeetud _____,

☐ _____ saatkond/suurkonsulaat/konsulaat/[muu pädev asutus] _____ (koht)
 [(esindatava liikmesriigi) nimel];

☐ _____ (riik) [muu pädev asutus];

☐ _____ (koht) isikukontrolli eest vastutavad ametiasutused

on

☐ Teie viisataotluse läbi vaadanud;

☐ läbi vaadanud Teie viisa numbriga: _____, välja antud: _____ [päev/kuu/aasta].

☐ Viisa andmisest on keeldutud ☐ Viisa on tühistatud ☐ Viisa on kehtetuks tunnistatud

Otsus tehti järgmis(t)el põhjus(t)el:

1. ☐ esitati vale, võltsitud või järeletehtud reisidokument;
2. ☐ ei põhjendatud kavatsetava viibimise eesmärki ja tingimusi;
3. ☐ Te ei esitanud tõendeid piisavate elatusvahendite olemasolu kohta nii kavandatud viibimise ajaks kui ka päritolu- või elukohariiki tagasipöördumiseks või transiidiks kolmandasse riiki, kuhu Teil kindlasti siseneda lubatakse, või Teil ei ole võimalik selliseid vahendeid seaduslikul viisil omandada;
4. ☐ Te olete jooksva kuuekuulise ajavahemiku jooksul juba viibinud liikmesriikide territooriumil kolm kuud ühtse viisa või piiratud territoriaalse kehtivusega viisa alusel;
5. ☐ Schengeni Informatsioonisüsteemi (SIS) on sisestatud hoiatusteadete sisenemise keelamiseks _____ (liikmesriik) poolt;
6. ☐ üks või mitu liikmesriiki leiavad, et Te kujutate ohtu ühe või mitme liikmesriigi avalikule korrale, sisejulgeolekule, rahvatervisele, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 562/2006 (Schengeni piirieskirjad) artikli 2 punktis 19, või rahvusvahelistele suhetele;
7. ☐ Te ei esitanud tõendeid piisava ja kehtiva reisi- ja tervisekindlustuse olemasolu kohta;
8. ☐ kavandatava viibimise eesmärgi ja tingimuste kohta esitatud põhjendused ei olnud usaldusväärsed;
9. ☐ ei olnud võimalik teha kindlaks Teie kavatsust lahkuda liikmesriikide territooriumilt enne viisa kehtivusaja lõppu;

⁽¹⁾ Norra, Islandi ja Šveitsi puhul logot vaja ei ole.

10. ☐ ei esitatud viisataotluse piiril esitamise põhjendamiseks piisavaid tõendeid selle kohta, et Teil ei olnud võimalust eelnevalt viisat taotleda;
11. ☐ viisa kehtetuks tunnistamist taotles viisa omanik ⁽¹⁾.

Märkused:

Märkused: asjaomane isik võib viisa andmisest keeldumise / viisa tühistamise / viisa kehtetuks tunnistamise otsuse siseriikliku õiguse sätete alusel vaidlustada. Asjaomane isik peab saama käesoleva dokumendi koopia. Iga liikmesriik peab viitama otsuse vaidlustamise õigust käsitlevatele siseriiklikele õigusaktidele ja vaidlustamise korrale, sealhulgas esitama teabe selle pädeva asutuse, kellele saab esitada kaebuse, ja kaebuse esitamise tähtaegade kohta.

Kuupäev ja saatkonna / suurskonsulaadi / konsulaadi / isikukontrolli eest vastutava ametiasutuse / muu pädeva asutuse tempel

Asjaomase isiku allkiri ⁽²⁾

⁽¹⁾ Viisa kehtetuks tunnistamine selle põhjenduse alusel ei anna õigust otsuse vaidlustamiseks.

⁽²⁾ Kui on siseriiklike õigusaktide kohaselt nõutav.

VII LISA

VIISAKLEEBISE TÄITMINE

1. Kohustuslike kannete osa

1.1. Väli „KEHTIVUSPIIRKOND”

Sellele väljale märgitakse territoorium, kus viisa omanikul on õigus reisida.

Selle välja võib täita üksnes ühel järgmisest viisidest:

a) Schengeni riigid;

b) Schengeni riik või riigid, mille territooriumiga viisa kehtivus piirdub (sel juhul kasutatakse järgmisi lühendeid):

BE	BELGIA
CZ	TŠEHHI VABARIIK
DK	TAANI
DE	SAKSAMAA
EE	EESTI
GR	KREEKA
ES	HISPAANIA
FR	PRANTSUSMAA
IT	ITAALIA
LV	LÄTI
LT	LEEDU
LU	LUKSEMBURG
HU	UNGARI
MT	MALTA
NL	MADALMAAD
AT	AUSTRIA
PL	POOLA
PT	PORTUGAL
SI	SLOVEENIA
SK	SLOVAKKIA
FI	SOOME
SE	ROOTSI
IS	ISLAND
NO	NORRA
CH	ŠVEITS

1.2. Kui kleebiga kasutatakse ühtse viisa andmiseks, täidetakse see väli sõnadega „Schengeni riigid” selle liikmesriigi keeles, kes viisa annab.

1.3. Kui kleebiga kasutatakse piiratud territoriaalse kehtivusega viisa andmiseks vastavalt käesoleva määruse artikli 25 lõikele 1, täidetakse see väli selle liikmesriigi nime või nende liikmesriikide nimedega, kus viisa omanikul on lubatud viibida, selle liikmesriigi keeles, kes viisa välja andis.

1.4. Kui kleebiga kasutatakse piiratud territoriaalse kehtivusega viisa andmiseks vastavalt käesoleva määruse artikli 25 lõikele 3, võib kasutada väljale koodi märkimisel järgmisi võimalusi:

a) märgitakse asjaomaste liikmesriikide koodid;

- b) märgitakse „Schengeni riigid”, millele järgneb sulgudes miinusmärk ja nende liikmesriikide koodid, mille territooriumil viisa ei kehti;
- c) kui väli „kehtivuspiirkond” ei ole piisav, et märkida sellele kõigi nende liikmesriikide koodid, kes asjaomast reisidokumendi tunnustavad (ei tunnusta), vähendatakse tähemärgi suurust.

2. Väli „ALATES ... KUNI”

Sellele väljale märgitakse ajavahemik, mille jooksul viisaomanik võib asjaomasel territooriumil viibida.

Kuupäev, millest alates viisaomanik võib siseneda territooriumile, kus viisa kehtib, kirjutatakse sõna „ALATES” järel järgmiselt:

- kuupäev kirjutatakse kahe numbriga; kui kuupäev on ühekohaline, on esimene number null;
- sidekriips;
- kuu kirjutatakse kahe numbriga; kui kuu number on ühekohaline, on esimene number null;
- sidekriips;
- aasta kirjutatakse kahe numbriga, mis vastavad aastaarvu kahele viimasele numbrile.

Näiteks: 05-12-07 = 5. detsember 2007.

Viimane kuupäev, millal viisaomanik võib asjaomasel territooriumil viibida, kirjutatakse sõna „KUNI” järel samamoodi nagu esimene kuupäev. Selle kuupäeva keskööks peab viisaomanik lahkuma territooriumilt, mille suhtes viisa kehtib.

3. Väli „SISENEMISTE ARV”

Sellele väljale märgitakse, mitu korda viisaomanik võib siseneda territooriumile, mille suhtes viisa kehtib, st kõnealusel territooriumil viibimiste arv, mis võib olla jaotatud kogu kehtivusajale, vt punkt 4.

Sisenemisi võib olla üks, kaks või rohkem. See arv kirjutatakse eeltrükitud osa paremale poolele, kasutades numbriühendeid „01”, „02” või lühendit „MULT”, kui viisa lubab rohkem kui kaht sisenemist.

Kui antakse mitmekordne lennujaama transiidiviisa vastavalt käesoleva määruse artikli 26 lõikele 3, arvutatakse viisa kehtivusaeg järgmiselt: esimese väljasõidu kuupäev pluss kuus kuud.

Viisa kehtivus lõpeb, kui viisaomaniku asjaomaselt territooriumilt väljumiste arv võrdub lubatud sisenemiste arvuga, isegi kui viisaomanik ei ole viisaga lubatud päevade arvu ära kasutanud.

4. Väli „VIIBIMISE KESTUS ... PÄEVA”

Sellele väljale märgitakse päevade arv, mille vältel viisaomanik võib viibida territooriumil, kus viisa kehtib. Viibimine võib olla vaheaegadeta või sõltuvalt lubatud päevade arvust olla jagatud osadeks punktis 2 nimetatud kuupäevade vahel, pidades silmas punktis 3 lubatud sisenemiste arvu.

Lubatud päevade arv kirjutatakse tühikusse sõnade „VIIBIMISE KESTUS” ja „PÄEVA” vahele kahekohalise arvuna; kui päevade arv on alla kümne, on esimene number null.

Maksimaalne päevade arv, mida võib siia kirjutada, on 90.

Kui viisa kehtivusaeg on rohkem kui kuus kuud, on lubatud viibimiste kestus 90 päeva iga kuuekuulise ajavahemiku kohta.

5. Väli „VÄLJAANDMISE KOHT ... KUUPÄEV ...”

Sellele väljale kantakse viisa andnud asutuse asukoha nimi. Viisa andmise kuupäev kirjutatakse pärast sõna „kuupäev”.

Viisa andmise kuupäev kirjutatakse samamoodi kui punktis 2 nimetatud kuupäev.

6. Väli „PASSI NUMBER”

Sellele väljale märgitakse selle reisidokumendi number, millesse viisakleebis kinnitatakse.

Juhul kui isik, kellele viisa antakse, on kantud abikaasa, vanema õigusi teostava isiku või seadusliku eestkostja passi, märgitakse selle isiku reisidokumendi number.

Kui viisat andev liikmesriik ei tunnusta taotleja reisidokumenti, kasutatakse viisakleebise kinnitamiseks viisa kinnitamiseks mõeldud eraldi lehe ühtset vormi.

Kui viisakleebise kinnitamiseks kasutatakse eraldi lehte, märgitakse kõnealusele väljale mitte passi number, vaid sama tüpograafiline number, mis on vormil ja mis koosneb kuuest numbrist.

7. Väli „VIISA LIIK”

Kontrolliasutuste töö hõlbustamiseks täpsustatakse sellel väljal viisa liik, kasutades tähti A, C ja D järgmiselt:

A: lennujaama transiidiviisa (vastavalt käesoleva määruse artikli 2 lõikele 5);

C: viisa (vastavalt käesoleva määruse artikli 2 lõikele 2);

D: pikaajaline viisa.

8. Väli „PEREKONNA- JA EESNIMI”

Siia kantakse viisaomaniku reisidokumendi väljale „perekonnanimi” märgitud esimene sõna ja seejärel tema reisidokumendi väljale „eesnimi” märgitud esimene sõna. Viisat andev ametiasutus kontrollib, kas reisidokumendis olevad ning käesolevale väljale ja elektrooniliselt skaneeritavasse osasse märgitavad perekonna- ja eesnimi on samad mis viisataotlusel. Kui perekonna- ja eesnime tähemärkide arv on suurem kasutada olevate tühikute arvust, asendatakse tühikutesse mittemahtuvad tähemärgid punktiga (.).

9. a) Kohustuslikud kanded osas „MÄRKUSED”:

- kui viisa antakse teise liikmesriigi nimel vastavalt artiklile 8, lisatakse järgmine märg: „R/[esindatava liikmesriigi kood]”;
- kui viisa antakse transiidi eesmärgil, lisatakse järgmine märg: „TRANSIT”.

b) Siseriiklikud kanded osas „MÄRKUSED”

Käesolev osa sisaldab samuti viisat andva liikmesriigi õigusakte puudutavaid märkusi selle riigi keeles. Kõnealused märkused ei dubleeri siiski punktis 1 osutatud kohustuslikke märkusi.

c) Foto jaoks ettenähtud väli

Viisaomaniku värvifoto kantakse selleks ette nähtud kohta.

Viisakleebisele kantava foto puhul järgitakse järgmisi eeskirju.

Pea suurus lõua allservast kuni pealaeni on 70–80 % foto vertikaalpinnast.

Miinimumnõuded resolutsioonile:

- skaneerimiseks 300 pikslit tolli kohta (ppi), pakkimata;
- fotode värvitruukiks 720 punkti tolli kohta (dpi).

10. Masinloetav ala

See osa koosneb kahest 36märgilisest reast (OCR B-10 cpi).

1. rida: 36 märki (kohustuslik)

Positsioonid	Märkide arv	Välja sisu	Spetsifikatsioon
1–2	2	Dokumendi liik	1. tähemärk: V 2. tähemärk: viisa liigile osutav kood (A, C või D)
3–5	3	Viisa andnud riik	ICAO kolmekohaline tähtkood: BEL, CHE, CZE, DNK, D<<, EST, GRC, ESP, FRA, ITA, LVA, LTU, LUX, HUN, MLT, NLD, AUT, POL, PRT, SVN, SVK, FIN, SWE, ISL, NOR.
6–36	31	Perekonna- ja eesnimi	Perekonnanimi tuleks eraldada eesnimedest kahe vahemärgiga (<<); nime üksikuid osi tuleks üksteisest eraldada ühe vahemärgiga (<); ebavajalike tühikute asemele tuleks sisestada üks vahemärk (<).

2. rida: 36 märki (kohustuslik)

Positsioonid	Märkide arv	Välja sisu	Spetsifikatsioon
1	9	Viisa number	See on number, mis on trükitud kleebise paremasse ülanurka.
10	1	Kontrollinumber	See number saadakse eelmisel osal põhineva keeruka arvutuse tulemusena, kasutades ICAO poolt määratud valemit.
11	3	Taotleja kodakondsus	ICAO kolmekohaline tähtkood.
14	6	Sünnikuupäev	Kasutatakse järjestust AAKKPP, kus: AA = aasta (kohustuslik) KK = kuu või <, kui teadmata PP = päev või <, kui teadmata
20	1	Kontrollinumber	See number saadakse eelmisel osal põhineva keeruka arvutuse tulemusena, kasutades ICAO poolt määratud valemit.
21	1	Sugu	F = naine, M = mees, < = täpsustamata.
22	6	Viisa kehtivuse lõppkuupäev	Kasutatakse järjestust AAKKPP ilma vahemärkideta.
28	1	Kontrollinumber	See number saadakse eelmisel osal põhineva keeruka arvutuse tulemusena, kasutades ICAO poolt määratud valemit.
29	1	Territoriaalne kehtivus	a) Piiratud territoriaalse kehtivusega (LTV) viisa puhul märkida T. b) Ühtse viisa puhul märkida kohatäide <.
30	1	Sisenemiste arv	1, 2 või M
31	2	Viibimise kestus	a) Lühiajaline viibimine: päevade arv tuleks sisestada visuaalselt kontrollitavasse osasse. b) Pikaajaline viibimine: <<
33	4	Kehtivuse alguskuupäev	Kasutatakse järjestust KKPP ilma vahemärkideta.

VIII LISA

VIISAKLEEBISE KINNITAMINE

1. Viisakleebis kinnitatakse reisidokumendi esimesele lehele, millel ei ole sissekandeid ega templeid, välja arvatud viisatootluse vastuvõetavust kinnitav tempel.
 2. Viisakleebis joondatakse reisidokumendi lehe servaga ja kinnitatakse serva. Kleebise masinloetav ala peab olema lehe servaga kohakuti.
 3. Viisat andva ametiasutuse tempel lüüakse osasse „MÄRKUSED” selliselt, et see ulatub kleebisest üle reisidokumendi lehele.
 4. Juhul kui elektrooniliselt skaneeritav osa tuleb täitmata jätta, võib sellele alale lüüa templi, et muuta see kasutamiskõlbmatuks. Templi suurus ja sisu määratakse kindlaks liikmesriigi siseriiklike normidega.
 5. Viisa kinnitamiseks ette nähtud eraldi lehele kinnitatud viisakleebise uuesti kasutamise vältimiseks lüüakse viisat andva ametiasutuse tempel paremale, et see ühendaks kleebist ja eraldi lehte nii, et see ei takistaks väljadele ja märkuste osasse kantud andmete lugemist ega ulatuks masinloetavale alale.
 6. Viisa pikendamine vastavalt käesoleva määruse artiklile 33 toimub viisakleebise vormis. Viisat andva ametiasutuse tempel lüüakse viisakleebisele.
-

IX LISA

1. OSA

Eeskirjad viisade andmiseks piiril läbisõidul olevatele meremeestele, kelle suhtes kohaldatakse viisanõudeid

Käesolevad eeskirjad käsitlevad liikmesriikide pädevate asutuste vahelist teabevahetust seoses läbisõidul olevate meremeestega, kelle suhtes kohaldatakse viisanõudeid. Kui viisa antakse vahetatud teabe alusel piiril, jääb vastutajaks viisat andev liikmesriik.

Käesolevates eeskirjades kasutatakse järgmisi mõisteid:

„liikmesriigi sadam”: sadam, mis moodustab liikmesriigi välispiiri;

„liikmesriigi lennujaam”: lennujaam, mis moodustab liikmesriigi välispiiri.

I. Liikmesriigi sadamas sildunud või sinna oodatavale laevale tööleasumine (sisenemine liikmesriikide territooriumile):

- laevandusettevõtja või tema esindaja teatab pädevatele asutustele liikmesriigi sadamas, kus laev on sildunud või kuhu seda oodatakse, et meremehed, kelle suhtes kohaldatakse viisanõudeid, sisenevad liikmesriigi lennujaama kaudu või maa- või merepiiri ületades. Laevandusettevõtja või tema esindaja allkirjastab nende meremeeste puhul tagatise, et kõik meremeeste viibimisega seotud ja vajaduse korral nende repatrieerimise kulud kannab laevandusettevõtja;
- kõnealused pädevad asutused kontrollivad nii kiiresti kui võimalik, kas laevandusettevõtja või tema esindaja esitatud teave on õige, ja uurivad, kas ülejäänud tingimused liikmesriikide territooriumile sisenemiseks on täidetud. Kontrollitakse ka reisimarsruuti liikmesriikide territooriumil, nt (lennu)piletite põhjal;
- kui meremehed sisenevad liikmesriigi lennujaama kaudu, teavitavad liikmesriigi sadama pädevad asutused sisenemiseks kasutatava liikmesriigi lennujaama pädevaid asutusi kontrolli tulemustest nõuetekohaselt täidetud vormi abil, mis käsitleb läbisõidul olevaid meremehi, kelle suhtes kohaldatakse viisanõudeid (nagu on sätestatud 2. osas), ning mis edastatakse faksi, e-posti või muul teel; samuti osutavad liikmesriigi sadama pädevad asutused, kas piiril võib põhimõtteliselt viisa anda. Kui meremehed sisenevad maa- või merepiiri ületades, teavitatakse selle piiripunkti pädevaid asutusi, mille kaudu meremehed liikmesriikide territooriumile sisenevad, sama korra kohaselt;
- kui olemasolevate andmete õigsus on kindlaks tehtud ja tulemus on selgelt kooskõlas meremehe deklaratsiooni või dokumentidega, võivad sisenemisel või väljumisel kasutatava liikmesriigi lennujaama pädevad asutused anda piiril viisa, millega lubatud viibimise kestus ei ole pikem transiidiks vajalikust ajast. Lisaks sellele lüüakse sellisel juhul meremehe reisidokumenti liikmesriigi sisenemise või väljumise tempel ja antakse dokument asjaomasele meremehele.

II. Töölt lahkumine liikmesriigi sadamasse sisenenud laevalt (lahkumine liikmesriikide territooriumilt):

- laevandusettevõtja või tema esindaja teatab pädevatele asutustele kõnealuse liikmesriigi sadamas nende meremeeste sisenemisest, kelle suhtes kohaldatakse viisanõudeid ning kes kavatsevad töölt lahkuda ja väljuda liikmesriikide territooriumilt liikmesriigi lennujaama kaudu või maa- või merepiiri ületades. Laevandusettevõtja või tema esindaja allkirjastab nende meremeeste viibimisega seotud ja vajaduse korral nende repatrieerimise kulud kannab laevandusettevõtja;
- pädevad asutused kontrollivad nii kiiresti kui võimalik, kas laevandusettevõtja või tema esindaja esitatud teave on õige, ja uurivad, kas ülejäänud tingimused liikmesriikide territooriumile sisenemiseks on täidetud. Kontrollitakse ka reisimarsruuti liikmesriikide territooriumil, nt (lennu)piletite põhjal;
- kui olemasolevate andmete õigsus on kindlaks tehtud, võivad pädevad asutused anda viisa, millega lubatud viibimise kestus ei ole pikem transiidiks vajalikust ajast.

III. Üleminek liikmesriigi sadamasse sisenenud laevalt teisele laevale:

- laevandusettevõtja või tema esindaja teatab pädevatele asutustele kõnealuse liikmesriigi sadamas nende meremeeste sisenemisest, kelle suhtes kohaldatakse viisanõudeid ning kes kavatsevad töölt lahkuda ja väljuda liikmesriikide territooriumilt teise liikmesriigi sadama kaudu. Laevandusettevõtja või tema esindaja allkirjastab nende meremeeste puhul tagatise, et kõik meremeeste viibimisega seotud ja vajaduse korral nende repatrieerimise kulud kannab laevandusettevõtja;
- pädevad asutused kontrollivad nii kiiresti kui võimalik, kas laevandusettevõtja või tema esindaja esitatud teave on õige, ja uurivad, kas ülejäänud tingimused liikmesriikide territooriumile sisenemiseks on täidetud. Uurimisel võetakse ühendust selle liikmesriigi sadama pädevate asutustega, mille kaudu meremehed kavatsevad laevaga liikmesriikide territooriumilt lahkuda. Kontrollitakse, kas seal sildub laev või sinna oodatakse laeva, millele nad kavatsevad minna. Kontrollitakse ka reisimarsruuti liikmesriikide territooriumil;
- kui olemasolevate andmete õigsus on kindlaks tehtud, võivad pädevad asutused anda viisa, millega lubatud viibimise kestus ei ole pikem transiidiks vajalikust ajast.

2. OSA

VORM LÄBISÕIDUL OLEVATE MEREMEESTE KOHTA, KELLE SUHTES KOHALDATAKSE VIISANÕUDEID			
TÄIDAB AMETNIK:			
VÄLJAANDJA: (TEMPEL) AMETNIKU PEREKONNANIMI/KOOD:		VASTUVÕTJA: ASUTUS	
ANDMED MEREMEHE KOHTA:			
PEREKONNANIMI (-NIMED):	1A	EESNIMI (-NIMED):	1B
KODAKONDSUS:	1C	AUASTE/JÄRK:	1D
SÜNNIKOHT:	2A	SÜNNIKUUPÄEV:	2B
PASSI NUMBER:	3A	MEREMEHE TEENISTUSRAAMATU NUMBER:	4A
VÄLJAANDMISE KUUPÄEV:	3B	VÄLJAANDMISE KUUPÄEV:	4B
KEHTIVUSAEG:	3C	KEHTIVUSAEG:	4C
ANDMED LAEVA JA LAEVAAGENDI KOHTA:			
LAEVAAGENDI NIMI:	5A	TELEFONINUMBER	5B
LAEVA NIMI	6A	LIPP:	6C
IMO NUMBER	6B		
SAABUMISE KUUPÄEV:	7A	LAEVA PÄRITOLU:	7B
VÄLJUMISE KUUPÄEV:	8A	LAEVA SIHTKOHT:	8B
ANDMED MEREMEHE LIIKUMISE KOHTA:			
MEREMEHE LÕPPSIHTKOHT:			9
TAOTLUSE PÕHJUSED:			
TÖÖLEASUMINE ☐	ÜLEMINEK ☐	TÖÖLT LAHKUMINE ☐	10
TRANSPORDIVAHEND	AUTO ☐	RONG ☐	LENNUK ☐
11			
KUUPÄEV:	SAABUMINE:	TRANSIIT:	LAHKUMINE:
			12
	AUTO (*) ☐	RONG (*) ☐	
	REGISTREERIMISNUMBER:	MARSRUUT:	
LENNUINFO:	KUUPÄEV:	KELLAAEG:	LENNU NUMBER:
Laevaagendi või reederi allkirjastatud ametlik deklaratsioon, mis kinnitab tema vastutust meremehe viibimisega seotud ja vajaduse korral repatrieerimise kulude eest.			

(*) = täita juhul, kui teave selle kohta on olemas.

VORMI ÜSIKASJALIK KIRJELDUS

Punktid 1–4: meremehe isikusamasus

1)	A. Perekonnanimi (-nimed)
	B. Eesnimi (-nimed)
	C. Kodakondsus
	D. Auaste/järk
2)	A. Sünnikoht
	B. Sünnikuupäev
3)	A. Passi number
	B. Väljaandmise kuupäev
	C. Kehtivusaeg
4)	A. Meremehe teenistusraamatu number
	B. Väljaandmise kuupäev
	C. Kehtivusaeg

Punktid 3 ja 4: sõltuvalt meremehe kodakondsusest ja liikmesriigist, kuhu ta siseneb, võib isiku tuvastamise eesmärgil kasutada reisidokumenti või meremehe teenistusraamatut.

Punktid 5–8: asjaomane laevaagent ja laev

5)	Laevaagendi nimi (isik või ettevõtte, kes esindab reederit kohapeal kõigis küsimustes, mis seonduvad reederi kohustustega laeva seadistamisel) väljal 5A ja telefoninumber (ja muud kontaktandmed, nt faksinumber, e-posti aadress) väljal 5B.
6)	A. Laeva nimi
	B. IMO number (koosneb seitsmest numbrist ja tuntakse ka Lloyds'i numbrina)
	C. Lipp (mille all kaubalaev sõidab)
7)	A. Laeva saabumiskuupäev
	B. Laeva päritolu (sadam)
	Täht A tähistab laeva saabumist sadamasse, kus meremees kavatseb tööle asuda.
8)	A. Laeva lahkumiskuupäev
	B. Laeva sihtpunkt (järgmine sadam)

Punktid 7A ja 8A: viited ajavahemikule, mille jooksul meremees võib tööle asumiseks reisida.

Tuleks meeles pidada, et järgitav marsruut sõltub suuresti ootamatutest häiretest ja välistest teguritest, nagu tormid, rikked jne.

Punktid 9–12: meremehe reisi eesmärk ja sihtkoht

- 9) „Lõppsihtkoht” on meremehe reisi lõpp-punkt. See võib olla sadam, kus ta kavatseb tööle asuda, või riik, kuhu ta suundub töölt lahkudes.

10) Taotluse põhjused

- a) Tööleasumise korral on lõppsihtkoht sadam, kus meremees kavatseb tööle asuda.
- b) Liikmesriikide territooriumil teisele laevale ülemineku korral on see samuti sadam, kus meremees kavatseb tööle asuda. Üleminekut väljaspool liikmesriikide territooriumi asuvale laevale tuleb lugeda töölt lahkumiseks.
- c) Töölt lahkumine võib toimuda mitmesugustel põhjustel, nagu lepingu lõppemine, tööõnnetus, kiireloomulised perekondlikud põhjused jne.

11) Transpordivahendid

Loetelu vahenditest, mida liikmesriikide territooriumil kasutab oma lõppsihtpunkti jõudmiseks läbisõidul olev meremees, kelle suhtes kohaldatakse viisanõudeid. Vormil on näidatud järgmised kolm võimalust:

- a) auto (või buss);
- b) rong;
- c) lennuk.

12) (Liikmesriikide territooriumile) saabumise kuupäev

Kohaldatakse peamiselt meremehe suhtes välispiiril esimeses liikmesriigi lennujaamas või piiriületuspunktis (kuna see ei pruugi alati olla lennujaam), mille kaudu ta soovib siseneda liikmesriikide territooriumile.

Transiidi kuupäev

See on kuupäev, mil meremees lahkub töölt liikmesriikide territooriumil asuvas sadamas ja suundub teise samuti liikmesriikide territooriumil asuvasse sadamasse.

Lahkumise kuupäev

See on kuupäev, mil meremees lahkub töölt liikmesriikide territooriumil asuvas sadamas, et minna üle teisele laevale väljaspool liikmesriikide territooriumi asuvas sadamas, või kuupäev, mil meremees lahkub töölt liikmesriikide territooriumi sadamas, et pöörduda tagasi koju (väljaspool liikmesriikide territooriumi).

Pärast kolme sõiduvahendi määramist tuleks samuti anda teavet nende vahendite kohta:

- a) auto, buss: registreerimisnumber;
- b) rong: nimi, number jne;
- c) lennuinfo: kuupäev, kellaaeg, number.

13) Laevaagendi või reederi allkirjastatud ametlik deklaratsioon, mis kinnitab tema vastutust meremehe viibimisega seotud ja vajaduse korral repatrieerimise kulude katmise eest.

—

X LISA

VÄLISTE TEENUSEOSUTAJATEGA KOOSTÖÖ TEGEMISE KORRAL ÕIGUSAKTIS KEHTESTATAVATE MIINIMUMNÕUETE LOEND**A. Väline teenuseosutaja peab oma ülesannete täitmisel seoses andmekaitsega**

- a) hoiduma alati andmete loata lugemisest, kopeerimisest, muutmisest või kustutamisest, eelkõige nende edastamise ajal taotluse menetlemise käigus pädeva liikmesriigi diplomaatilisele või konsulaaresindusele või pädevate liikmesriikide diplomaatilistele või konsulaaresindustele;
- b) edastama andmed asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide juhistel kohaselt
 - elektrooniliselt, krüpteeritud kujul või
 - füüsiliselt, turvalisel viisil;
- c) edastama andmed nii kiiresti kui võimalik
 - füüsiliselt edastatavate andmete puhul vähemalt kord nädalas;
 - elektrooniliselt ja krüpteeritud kujul edastatavate andmete puhul hiljemalt nende kogumise päeva lõpus;
- d) kustutama andmed kohe pärast nende edastamist ja tagama, et ainsateks andmeteks, mida võidakse kohtumiste kokkuleppimise eesmärgil säilitada, on taotleja nimi ja kontaktandmed ning vajaduse korral ka passi number, mida säilitatakse, kuni pass on taotlejale tagastatud;
- e) tagama kõik tehnilised ja korralduslikud turvameetmed, mida on vaja, et kaitsta isikuandmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise või juhusliku kaotsimineku, muutmise, ebaseadusliku avalikustamise või juurdepääsu eest, eelkõige juhul, kui koostöö hõlmab dokumentide ja andmete edastamist asjaomase liikmesriigi diplomaatilisele või konsulaaresindusele või asjaomaste liikmesriikide diplomaatilistele või konsulaaresindustele, ning isikuandmete mis tahes muude ebaseaduslike töötlemisviiside eest;
- f) töötleva asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide nimel andmeid üksnes taotlejate isikuandmete töötlemiseks ette nähtud eesmärkidel;
- g) kohaldama andmekaitsestandardeid, mis on vähemalt samaväärsed direktiivis 95/46/EÜ sätestatutega;
- h) edastama taotlejatele teavet, mida nõutakse VISi määruse artikli 37 alusel.

B. Väline teenuseosutaja peab oma ülesannete täitmisel seoses töötajate käitumisega

- a) tagama, et töötajad on saanud nõuetekohase koolituse;
- b) tagama, et ametiülesannete täitmisel tema töötajad
 - võtavad taotlejaid viisakalt vastu;
 - austavad taotlejate inimväärikust ja puutumatust;
 - ei diskrimineeri isikuid soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ning
 - järgivad konfidentsiaalsusnõudeid, mida kohaldatakse ka pärast töötajate ametist lahkumist või pärast õigusakti kehtivuse peatamist või lõpetamist;
- c) kogu aeg tegema välise teenuseosutaja töötajatele isikukontrolli;
- d) tõendama, et töötajaid ei ole kohtulikult karistatud ning et neil on nõutav pädevus.

C. Väline teenuseosutaja seoses oma tegevuste läbiviimise kontrolliga

- a) võimaldab asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide volitatud töötajatele kogu aeg etteteatamiseta juurdepääsu oma ruumidele, eelkõige kontrollimise eesmärgil;
- b) tagab kontrollimise eesmärgil kaugjuurdepääsu võimaluse enda kasutatavale kohtumiste kokkuleppimise süsteemile;
- c) tagab asjakohaste kontrollimeetodite kasutamise (nt kontrolltaotlejad; veebikaamera);
- d) tagab juurdepääsu tõenditele, mis kinnitavad andmekaitsevenõuete järgimist, sealhulgas aruandluskohustus, välised auditid ja korrapärase kohapealsed kontrollid;
- e) teavitab viivitamata asjaomast liikmesriiki või asjaomaseid liikmesriike mis tahes turvanõuete rikkumisest või taotlejate kaebustest, mis on seotud andmete väärarvitamise või neile loata juurdepääsuga, ning teeb lahenduse leidmiseks koostööd asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikidega ning annab kiiresti selgitava vastuse kaebuse esitanud taotlejatele.

D. Väline teenuseosutaja seoses üldnõuetega

- a) tegutseb taotluse menetlemisel pädeva liikmesriigi või pädevate liikmesriikide juhiste kohaselt;
 - b) võtab asjakohaseid korruptsioonivastaseid meetmeid (nt töötajate töötasu käsitlevad sätted; koostöö tegemine töötajate valimisel; reegel, mille kohaselt menetlevad toimikut kaks töötajat; rotatsiooni põhimõte);
 - c) täidab kõiki õigusakti sätteid, mis hõlmavad ka peatamis- või lõpetamisklauslit, mida kohaldatakse eelkõige kehtestatud eeskirjade rikkumise korral, ning läbivaatamisklauslit, mille eesmärk on tagada, et õigusaktis kajastuksid parimad tavad.
-

XI LISA

ERIMENETLUSED JA -TINGIMUSED, MILLEGA HÖLBUSTATAKSE VIISADE ANDMIST OLÜMPIA- VÕI PARAOLÜMPIAMÄNGUDEL OSALEVATELE OLÜMPIAPERE LIIKMETELE

I PEATÜKK

Eesmärk ja mõisted

Artikkel 1

Eesmärk

Järgmised erimenetlused ja -tingimused hõlbustavad viisa taotlemist ja viisade andmist olümpiapere liikmetele liikmesriigi korraldatavate olümpia- ja paraolümpiamängude ajaks.

Lisaks kohaldatakse ühenduse *acquis* asjakohaseid sätteid, mis käsitlevad viisa taotlemise ja andmise menetlusi.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „vastutavad organisatsioonid” – olümpia- ja/või paraolümpiamängudel osalevatele olümpiapere liikmetele viisade taotlemise ja andmise korra hõlbustamiseks kavandatud meetmete puhul sellised ametlikud organisatsioonid olümpiaharta tähenduses, kellel on õigus esitada olümpiamänge korraldava liikmesriigi korralduskomiteele olümpiapere liikmete nimekirju, pidades silmas mängude akrediteerimiskaartide andmist;
- 2) „olümpiapere liige” – kõik isikud, kes on Rahvusvahelise Olümpiakomitee, Rahvusvahelise Paraolümpiakomitee, rahvusvaheliste föderatsioonide, riiklike olümpia- ja paraolümpiakomiteede, olümpiamängude korralduskomiteede ja riiklike liitude liikmed, nagu sportlased, kohtunikud, treenerid ja muud sporditehnikud, võistkondade või üksiksportlastega seotud meditsiinitöötajad ning akrediteeritud ajakirjanikud, tippjuhid, rahastajad, sponsorid või muud ametlikult kutsutud isikud, kes nõustuvad juhinduma olümpiahartast, tegutsema Rahvusvahelise Olümpiakomitee kontrolli ja juhtimise all, kuuluvad vastutavate organisatsioonide nimekirjadesse ning kelle olümpia- ja paraolümpiamänge korraldava liikmesriigi korralduskomitee on akrediteerinud asjaomastel olümpia- ja/või paraolümpiamängudel osalejana;
- 3) „olümpia akrediteerimiskaart”, mille annab välja olümpia- ja paraolümpiamänge korraldava liikmesriigi korralduskomitee vastavalt oma siseriiklikele õigusaktidele – üks kahest turvalisest dokumendist, üks olümpiamängude ja teine paraolümpiamängude jaoks, millel on dokumendi kasutaja foto, mis kinnitab olümpiapere liikme isikusamasuse ja võimaldab ligipääsu võistluste toimumiskohtadesse ja muudele mängude ajaks kavandatud üritustele;
- 4) „olümpia- ja paraolümpiamängude kestus” – ajavahemik, mille kestel toimuvad olümpiamängud, ja ajavahemik, mille kestel toimuvad paraolümpiamängud;
- 5) „olümpia- ja paraolümpiamänge korraldava liikmesriigi korralduskomitee” – komitee, mille kõnealuseid mänge korraldav liikmesriik moodustab siseriiklike õigusaktide alusel olümpia- ja paraolümpiamängude korraldamiseks ja mis teeb otsused kõnealustel mängudel osalevate olümpiapere liikmete akrediteerimise kohta;
- 6) „viisa andmise eest vastutavad asutused” – olümpia- ja paraolümpiamänge korraldava liikmesriigi määratud asutused, kes vaatavad läbi olümpiapere liikmete viisataotlused ja annavad neile viisa.

II PEATÜKK

Viisade andmine

Artikkel 3

Tingimused

Vastavalt käesolevale määrusele võib viisa anda üksnes juhul, kui kõnealune isik

- a) on nimetatud mõne vastutava organisatsiooni poolt ning olümpia- ja paraolümpiamänge korraldava liikmesriigi korralduskomitee on ta akrediteerinud olümpia- ja/või paraolümpiamängudel osalejana;

- b) omab kehtivat reisidokumenti, mis võimaldab tal vastavalt Schengeni piirieskirjade artiklile 5 ületada välispiire;
- c) ei ole isik, kelle kohta on antud hoiatusteadete sisenemise keelamiseks;
- d) ei ohusta ühegi liikmesriigi avalikku korda, riigi julgeolekut ega rahvusvahelisi suhteid.

Artikkel 4

Taotluse esitamine

1. Kui vastutav organisatsioon koostab olümpia- ja/või paraolümpiamängudel osalevate isikute nimekirja, võib ta koos taotlusega anda valitud isikutele olümpia akrediteerimiskaardi, esitada kollektiivse viisataotluse nende valitud isikute kohta, kelle suhtes vastavalt määrusele (EÜ) nr 539/2001 kohaldatakse viisanõuet, välja arvatud juhul, kui neil on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/38/EÜ (mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil) ⁽¹⁾ kohane liikmesriigi elamisluba või Ühendkuningriigi või Iirimaa elamisluba.
2. Kõnealuste isikute kollektiivne viisataotlus edastatakse koos taotlustega olümpia akrediteerimiskaardi andmiseks olümpia- ja paraolümpiamänge korraldava liikmesriigi korralduskomiteele tema kehtestatud korras.
3. Iga olümpia- ja/või paraolümpiamängudel osaleva isiku kohta esitatakse individuaalne viisataotlus.
4. Olümpia- ja paraolümpiamänge korraldava liikmesriigi korralduskomitee edastab viisade andmise eest vastutavatele asutustele nii kiiresti kui võimalik kollektiivsed viisataotlused koos kõnealuste isikute olümpia akrediteerimiskaardi taotluste koopiatega, kuhu on märgitud nende täisnimi, kodakondsus, sugu, sünnikuupäev ja -koht, reisidokumendi number, liik ning kehtivusaeg.

Artikkel 5

Kollektiivse viisataotluse läbivaatamine ja antava viisa liik

1. Viisade andmise eest vastutavad asutused annavad viisa pärast seda, kui nad on kontrollinud artiklis 3 sätestatud tingimuste täitmist.
2. Välja antud viisa on ühtne mitmekordne viisa, mis lubab maksimaalselt kolme kuu pikkust viibimist olümpia- ja/või paraolümpiamängude kestel.
3. Kui olümpiapere liige ei vasta artikli 3 punktides c ja d sätestatud tingimustele, võivad viisade andmise eest vastutavad asutused anda piiratud territoriaalse kehtivusega viisa vastavalt käesoleva määruse artiklile 25.

Artikkel 6

Viisa vorm

1. Viisat tähistavad kaks olümpia akrediteerimiskaardile kantud numbrit. Esimene number on viisa number. Ühtse viisa puhul koosneb see number seitsmest (7) märgist, mille hulka kuuluvad kuus (6) numbrimärki, mille ees on täht „C”. Piiratud territoriaalse kehtivusega viisa puhul koosneb see number kaheksast (8) märgist, mille hulka kuuluvad kuus (6) numbrimärki, mille ees on tähed „XX” ⁽²⁾. Teine number on asjaomase isiku reisidokumendi number.
2. Viisade andmise eest vastutavad asutused edastavad viisanumbrid olümpia akrediteerimiskaartide andmiseks olümpia- ja paraolümpiamänge korraldava liikmesriigi korralduskomiteele.

⁽¹⁾ ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.

⁽²⁾ Viide korraldavat liikmesriiki tähistavale ISO koodile.

*Artikkel 7***Tasudest vabastamine**

Viisade andmise eest vastutavad asutused ei nõua viisataotluste läbivaatamise ja viisade andmise eest tasu.

*III PEATÜKK***Üld- ja lõppsätted***Artikkel 8***Viisa tühistamine**

Kui olümpia- ja/või paraolümpiamängudel osalejaina esitatud isikute nimekirja muudetakse enne mängude algust, teatavad vastutavad organisatsioonid sellest viivitamata olümpia- ja paraolümpiamänge korraldava liikmesriigi korralduskomiteele nimekirjast eemaldatud isikute olümpia akrediteerimiskaartide tühistamiseks. Korralduskomitee teatab sellest viisade andmise eest vastutavatele asutustele ja teatab neile kõnealuste viisade numbrid.

Viisade andmise eest vastutavad asutused tühistavad kõnealuste isikute viisad. Nad teatavad sellest viivitamata piirikontrolli eest vastutavatele asutustele, kes edastavad selle teabe kohe teiste liikmesriikide pädevatele asutustele.

*Artikkel 9***Kontroll välispiiril**

1. Kui olümpiapere liikmeid, kellele on antud viisa kooskõlas käesoleva määrusega ja kes ületavad välispiiri, kontrollitakse riiki sisenemisel, kontrollitakse nende puhul ainult artiklis 3 sätestatud tingimuste täitmist.
2. Olümpia- ja/või paraolümpiamängude kestel
 - a) lüüakse sisenemise ja väljumise tempel reisidokumendi esimesele vabale lehele nende olümpiapere liikmete puhul, kelle puhul on selliste templete löömine vajalik vastavalt Schengeni piirieskirjade artikli 10 lõikele 1. Esimesel sisenemisel märgitakse samale lehele viisanumber;
 - b) loetakse Schengeni piirieskirjade artikli 5 lõike 1 punktis c sätestatud sisenemise tingimused täidetuks, kui olümpiapere liige on nõuetekohaselt akrediteeritud.
3. Lõiget 2 kohaldatakse kolmandate riikide kodanikest olümpiapere liikmete suhtes vaatamata sellele, kas nende suhtes kohaldatakse viisanõuet määruse (EÜ) nr 539/2001 kohaselt.

XII LISA

**ÜHTSEID VIISASID, PIIRATUD TERRITORIAALSE KEHTIVUSEGA VIISASID JA LENNUJAAMA
TRANSIIDIVIISASID KÄSITLEV IGA-AASTANE STATISTIKA**

Iga asukoha kohta, kus liikmesriigid viisasid annavad, tuleb komisjonile esitada järgmised andmed artiklis 46 sätestatud tähtajaks:

- A-liiki viisade taotluste koguarv (sealhulgas mitmekordsed A-liiki viisad);
- välja antud A-liiki viisade koguarv (sealhulgas mitmekordsed A-liiki viisad);
- välja antud mitmekordsete A-liiki viisade koguarv;
- välja andmata A-liiki viisade koguarv (sealhulgas mitmekordsed A-liiki viisad);
- C-liiki viisade taotluste koguarv (sealhulgas mitmekordsed C-liiki viisad);
- välja antud C-liiki viisade koguarv (sealhulgas mitmekordsed C-liiki viisad);
- välja antud mitmekordsete C-liiki viisade koguarv;
- välja andmata C-liiki viisade koguarv (sealhulgas mitmekordsed C-liiki viisad);
- välja antud LTV-liiki viisade koguarv.

Andmete esitamisel kehtivad järgmised üldeeskirjad:

- andmed, mis käsitlevad tervet eelmist aastat, esitatakse ühe failina;
- andmed esitatakse ühist komisjoni koostatud tüüpvormi kasutades;
- andmed tehakse kättesaadavaks iga asukoha kohta, kus asjaomane liikmesriik viisasid annab, ja andmed grupeeritakse kolmandate riikide kaupa;
- „välja andmata” hõlmab andmeid viisa andmisest keeldumiste ning taotluste kohta, mille läbivaatamine on lõpetatud vastavalt artikli 8 lõikele 2.

Kui andmed ei ole kas kättesaadavad või asjakohased ühe konkreetse kategooria ja kolmanda riigi kohta, jätab liikmesriik selle lahtri tühjaks (ei sisesta nulli („0”), märget „N.A.” („ei kohaldata”) ega muud väärtust).

XIII LISA

VASTAVUSTABEL

Käesoleva määruse säte	Asendatud Schengeni konventsiooni („SK”), ühiste konsulaarjuhiste („ÜKJ”) või Schengeni täitevkomitee („SCH/Com-ex”) säte
------------------------	---

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1 Eesmärk ja reguleerimisala	ÜKJ I osa punkt 1 „Reguleerimisala” (SK artiklid 9 ja 10)
Artikkel 2 Mõisted Punktid 1 kuni 4	ÜKJ I osa punkt 2 „Viisa mõiste ja liigid” ÜKJ IV osa „Õiguslik alus” SK artikli 11 lõige 2, artikli 14 lõige 1, artiklid 15 ja 16

II JAOTIS

LENNUJAAMA TRANSIIDIVIISA

Artikkel 3 Kolmandate riikide kodanikud, kellelt nõutakse lennujaama transiidiviisat	Ühismeede 96/197/JSK, ÜKJ I osa punkt 2.1.1
---	---

III JAOTIS

VIISADE ANDMISE MENETLUSED JA TINGIMUSED

I PEATÜKK

Taotlustega seotud menetlustes osalevad ametiasutused

Artikkel 4 Taotlustega seotud menetlustes osalemiseks pädevad asutused	ÜKJ II osa punkt 4; SK artikli 12 lõige 1, määrus (EÜ) nr 415/2003
Artikkel 5 Taotluse läbivaatamiseks ja selle kohta otsuse tegemiseks pädev liikmesriik	ÜKJ II osa punkti 1.1 alapunktid a ja b, SK artikli 12 lõige 2
Artikkel 6 Territoriaalne konsulaarpädevus	ÜKJ II osa punktid 1.1 ja 3
Artikkel 7 Pädevus viisade andmiseks nendele kolmandate riikide kodanikele, kes viibivad seaduslikult liikmesriigi territooriumil	—
Artikkel 8 Esindamist käsitlevad kokkulepped	ÜKJ II osa punkt 1.2

II PEATÜKK

Taotlus

Artikkel 9 Taotluse esitamise praktiline kord	ÜKJ 13. lisa, märkus (artikli 10 lõige 1)
Artikkel 10 Taotluse esitamise üldeeskirjad	—
Artikkel 11 Taotluse vorm	ÜKJ III osa punkt 1.1
Artikkel 12 Reisidokument	ÜKJ III osa punkti 2 alapunkt a, SK artikli 13 lõiked 1 ja 2
Artikkel 13 Biomeetrilised tunnused	ÜKJ III osa punkti 1.2 alapunktid a ja b
Artikkel 14 Täiendavad dokumendid	ÜKJ III osa punkti 2 alapunkt b ja V osa punkt 1.4, SCH/Com-ex (98) 57
Artikkel 15 Reisi- ja tervisekindlustus	ÜKJ V osa punkt 1.4
Artikkel 16 Viisatasu	ÜKJ VII osa punkt 4 ja 12. lisa
Artikkel 17 Teenustasu	ÜKJ VII osa punkt 1.7

III PEATÜKK

Taotluse läbivaatamine ja selle kohta otsuse tegemine

Artikkel 18 Konsulaarpädevuse kontroll	—
Artikkel 19 Vastuvõetavus	—
Artikkel 20 Taotluse vastuvõetavust kinnitav tempel	ÜKJ VIII osa punkt 2
Artikkel 21 Sisenemise tingimuste täitmise kontroll ja riskihinnang	ÜKJ III osa punkt 4 ja V osa punkt 1
Artikkel 22 Eelnev konsulteerimine teiste liikmesriikide keskasutustega	ÜKJ II osa punkt 2.3 ja V osa punkti 2.3 alapunktid a–d
Artikkel 23 Otsus taotluse kohta	ÜKJ V osa punktid 2.1 (teine taane) ja 2.2

IV PEATÜKK

Viisa andmine

Artikkel 24 Ühtse viisa andmine	ÜKJ V osa punkt 2.1
Artikkel 25 Piiratud territoriaalse kehtivusega viisa andmine	ÜKJ V osa punkt 3 ja 14. lisa, SK artikli 11 lõige 2, artikli 14 lõige 1 ja artikkel 16
Artikkel 26 Lennujaama transidiviisa andmine	ÜKJ I osa punkt 2.1.1 – Ühismeede 96/197/JSK
Artikkel 27 Viisakleebise täitmine	ÜKJ VI osa punktid 1–4
Artikkel 28 Täidetud viisakleebise kehtetuks tunnistamine	ÜKJ VI osa punkt 5.2
Artikkel 29 Viisakleebise kinnitamine	ÜKJ VI osa punkt 5.3
Artikkel 30 Viisast tulenevad õigused	ÜKJ I osa punkti 2.1 viimane lause
Artikkel 31 Teiste liikmesriikide keskasutuste teavitamine	—
Artikkel 32 Viisa andmisest keeldumine	—

V PEATÜKK

Välja antud viisa muutmine

Artikkel 33 Pikendamine	SCH/Com-ex (93) 21
Artikkel 34 Tühistamine ja kehtetuks tunnistamine	SCH/Com-ex (93) 24 ja ÜKJ 14. lisa

VI PEATÜKK

Välispiiril antav viisa

Artikkel 35 Välispiiril taotletav viisa	Määrus (EÜ) nr 415/2003
Artikkel 36 Välispiiril antav viisa läbisõidul olevatele meremeestele	

IV JAOTIS

HALDUSKORRALDUS

Artikkel 37 Viisaosakondade korraldus	ÜKJ VII osa punktid 1–3
Artikkel 38 Taotluste läbivaatamiseks ja konsulaatide järelevalveks vajalikud ressursid	—
	ÜKJ VII osa punkt 1 A
Artikkel 39 Töötajate käitumine	ÜKJ III osa punkt 5
Artikkel 40 Koostöövormid	ÜKJ VII osa punkt 1AA
Artikkel 41 Liikmesriikide koostöö	
Artikkel 42 Aukonsulite kasutamine	ÜKJ VII osa punkt AB
Artikkel 43 Koostöö väliste teenuseosutajatega	ÜKJ VII osa punkt 1B
Artikkel 44 Andmete krüpteerimine ja turvaline edastamine	ÜKJ II osa punkt 1.2 ja VII osa punkti 1.6 kuues, seitsmes, kaheksas ja üheksas lõik
Artikkel 45 Liikmesriikide koostöö kaubanduslike vahendajatega	ÜKJ VIII osa punkt 5.2
Artikkel 46 Statistika koostamine	SCH/Com-ex (94) 25 ja (98) 12
Artikkel 47 Üldsuse teavitamine	—

V JAOTIS

KOHALIK SCHENGENI KOOSTÖÖ

Artikkel 48 Liikmesriikide konsulaatide kohalik Schengeni koostöö	ÜKJ VIII osa punktid 1, 3 ja 4
--	--------------------------------

VI JAOTIS
LÕPPSÄTTED

Artikkel 49 Olümpia- ja paraolümpiamänge puudutav kord	—
Artikkel 50 Lisade muutmine	—
Artikkel 51 Viisaeeskirja praktilise kohaldamise juhised	—
Artikkel 52 Komiteemenetlus	—
Artikkel 53 Teavitamine	—
Artikkel 54 Määruse (EÜ) nr 767/2008 muutmine	—
Artikkel 55 Määruse (EÜ) nr 562/2006 muutmine	—
Artikkel 56 Kehtetuks tunnistamine	—
Artikkel 57 Järelevalve ja hindamine	—
Artikkel 58 Jõustumine	—

LISAD

I lisa Taotluse ühtlustatud vorm	ÜKJ 16. lisa
II lisa Mitteammendav loetelu täiendavatest dokumentidest	Osaliselt ÜKJ V osa punkt 1.4
III lisa Viisataotluse vastuvõetavust kinnitava templi ühtne vorm ja kasutamine	ÜKJ VIII osa punkt 2
IV lisa Ühine nimekiri määruse (EÜ) nr 539/2001 I lisa loetletud kolmandatest riikidest, kelle kodanikelt nõutakse lennujaama transiidiviisat liikmesriikide territooriumil asuvate lennujaamade rahvusvaheliste transiidialade läbimisel	ÜKJ 3. lisa I osa
V lisa Nimekiri elamislubadest, mis annavad nende omanikele õiguse läbida liikmesriikide lennujaamu ilma lennujaama transiidiviisata	ÜKJ 3. lisa III osa
VI lisa Standardvorm viisa andmisest keeldumisest, viisa tühistamisest või kehtetuks tunnistamisest teatamiseks ja selle põhjendamiseks	—
VII lisa Viisakleebise täitmine	ÜKJ VI osa punktid 1–4 ja 10. lisa
VIII lisa Viisakleebise kinnitamine	ÜKJ VI osa punkt 5.3
IX lisa Eeskirjad viisade andmiseks piiril läbisõidul olevatele mere- meestele, kelle suhtes kohaldatakse viisanõudeid	Määruse (EÜ) nr 415/2003 I ja II lisa
X lisa Väliste teenuseosutajatega koostöö tegemise korral õigusaktis kehtestatavate miinimumnõuete loend	ÜKJ 19. lisa
XI lisa Erimenetlused ja -tingimused, millega hõlbustatakse viisade andmist olümpia- või paraolümpiamängudel osalevatele olümpiapere liikmetele	—
XII lisa Ühtseid viisasid, piiratud territoriaalse kehtivusega viisasid ja lennujaama transiidiviisasid käsitlev iga-aastane statistika	—